

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1964-1965

10 NOVEMBRE 1964

BUDGET

**du Ministère de la Prévoyance sociale
pour l'exercice 1965.**

RAPPORT.

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)

PAR M. BROUHON.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget que le Ministre de la Prévoyance Sociale a présenté à votre Commission pour l'exercice 1965 est le reflet fidèle de la politique sociale du gouvernement. Celle-ci se caractérise par un effort financier considérable, illustré par les majorations importantes que les crédits budgétaires ont subies au cours des quatre dernières années.

En effet, le budget du Ministère de la Prévoyance Sociale s'est élevé à :

6.959 millions de francs en 1962.
7.336 millions de francs en 1963;
9.530 millions de francs en 1964.

(1) Composition de la Commission :

Président : J. Deconinck.

A. — Membres : MM. Delhache, De Mey, De Paepe, Mme De Rie-maecker-Legot, MM. Duvivier, Lavens, Lenoir, Olslaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele. — MM. Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), Demets, Mme Fontaine-Borguet, Lambert, MM. Major, Namèche, Nyffels, Vanderhaegen. — MM. D'haeseleer, Vanderpoorten.

B. — Suppléants : MM. De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — M. Christiaenssens, Mme Copée-Gerbinet, MM. Hicquet, Lamers, Paque (Simon). — M. Cornet.

Voir :

4-XVIII (1964-1965) :

— N° 1 : Budget.

— N° 2 : Amendement.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1964-1965

10 NOVEMBER 1964

BEGROTING

**van het Ministerie van Sociale Voorzorg
voor het dienstjaar 1965.**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE VOORZORG (1).

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BROUHON.

DAMES EN HEREN,

De door de Minister van Sociale Voorzorg aan Uw Commissie voorgelegde begroting voor het dienstjaar 1965 is een trouwe weergave van het sociale beleid van de Regering, dat gekenmerkt wordt door een grote financiële inspanning. Deze inspanning komt tot uiting in de budgettaire kredieten die tijdens de laatste vier dienstjaren aanzienlijk zijn gestegen.

De begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg bedroeg immers :

6.959 miljoen frank in 1962;
7.336 miljoen frank in 1963;
9.530 miljoen frank in 1964.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Deconinck.

A. — Leden : de heren Delhache, De Mey, De Paepe, Mevr. De Rie-maecker-Legot, de heren Duvivier, Lavens, Lenoir, Olslaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele. — de heren Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), Demets, Mevr. Fontaine-Borguet, Lambert, de heren Major, Namèche, Nyffels, Vanderhaegen. — de heren D'haeseleer, Vanderpoorten.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Staercke, Houbart, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — de heer Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Hicquet, Lamers, Paque (Simon). — de heer Cornet.

Zie :

4-XVIII (1964-1965) :

— N° 1 : Begroting.

— N° 2 : Amendement.

Pour 1965, les crédits sollicités s'élèvent à 10.496 millions de francs, ce qui représente une majoration de 3.537 millions de francs — soit près de 50 % — par rapport à l'exercice 1962, majoration dans laquelle les dépenses administratives n'interviennent que pour 23 millions.

En réalité, le montant total des dépenses ordinaires du Ministère de la Prévoyance Sociale atteint, pour 1965, la somme de 10.837 millions de francs car, aux crédits sollicités dans le budget, il y a lieu d'ajouter 341 millions de francs provenant de divers remboursements et portés en déduction des crédits budgétaires.

Une ventilation par rubrique des crédits inscrits au budget donne une idée de leur évolution de 1962 à 1965.

Rubriques	1962	1963	1964	1965
Dépenses administratives	—	—	—	—
Assurance maladie-invalidité	88	93	104	111
Allocations familiales	4.741	4.856	7.282	8.086
Ouvriers mineurs	907	1.142	857	1.030
Pensions (frais à charge de l'Etat)	381	357	287	282
Handicapés physiques	18	23	26	24
Frontaliers et saisonniers	807	847	956	960
Assurances sociales Eupen-Malmédy	15	16	16	1
Assurances sociales Eupen-Malmédy	2	2	2	2
Totaux	6.959	7.336	9.530	10.496

Mais, pour avoir un aperçu plus général de l'importance de l'effort réalisé par le gouvernement dans le domaine social, il faut tenir compte de crédits inscrits au budget d'autres départements.

Tel est notamment le cas du budget des pensions dont le montant total s'élève à 9.120 millions de francs pour 1965 contre 7.832 millions de francs en 1962.

Il faut surtout tenir compte de l'évolution d'ensemble des prestations sociales accordées aux travailleurs salariés d'une part et aux travailleurs indépendants d'autre part, en application de la législation en vigueur et conformément à la déclaration gouvernementale du 2 mai 1961.

Le tableau ci-dessous reprend les dépenses effectuées au bénéfice des travailleurs salariés entre 1960 et 1964. Les chiffres qu'il contient, exprimés en millions de francs, sont repris du rapport général sur la sécurité sociale. En ce qui concerne l'exercice 1964 ils sont forcément provisoires. Les crédits supplémentaires demandés pour faire face aux obligations nées des améliorations apportées au régime des prestations laissent prévoir que les dépenses relatives à cet exercice seront supérieures aux prévisions.

	1960	1961	1962	1963	1964	
Assurance maladie-invalidité ...	12.312	13.114	14.550	15.552	18.897	Ziekte- en invaliditeitsverzekering.
Chômage	5.761	4.583	3.998	4.371	3.996	Werkloosheid.
Assurance vieillesse et survie . . .	15.267	16.209	19.419	20.828	22.560	Ouderdoms- en overlevingsverzekering.
Accidents du travail	273	329	331	344	369	Arbeidsongevallen.
Maladies professionnelles	59	60	75	85	235	Beroepsziekten.
Allocations familiales	11.058	12.281	12.964	14.662	16.658	Kinderbijslag.
Pécule familial de vacances	668	727	806	954	1.103	Gezinsvakantiegeld.
Vacances annuelles	5.603	5.889	6.105	6.592	9.221	Jaarlijkske vakantie.
Totaux	51.001	53.192	58.248	63.388	73.039	Totalen.

En ce qui concerne les prestations en faveur des travailleurs indépendants, la situation se présente comme suit :

	1959	1962	1963	1964	1965
Pensions	2.429	2.615	2.634	3.200	—
Allocations familiales	1.314	1.618	1.965	2.098	2.127

(en 1960) (prévision)

Voor 1965 belopen de aangevraagde kredieten 10.496 miljoen frank, d.i. een verhoging met 3.537 miljoen frank of nog enigszins 50 % in vergelijking met het dienstjaar 1962. Van die verhoging wordt slechts 23 miljoen besteed aan administratieve uitgaven.

In feite belopen de gewone uitgaven van het Ministerie van Sociale Voorzorg voor 1965 in totaal 10.837 miljoen frank, want bij de in de begroting aangevraagde kredieten dienen nog 341 miljoen frank te worden gevoegd, die voortkomen van diverse betalingen en waarmee de begrotingskredieten werden verminderd.

Aan de hand van de hierna volgende verdeling, per rubriek, van de op de begroting uitgetrokken kredieten kan men er zich een idee van vormen hoe zij van 1962 tot 1965 evolueerden.

Rubrieken	1962	1963	1964	1965
Administratieve uitgaven	—	—	—	—
Ziekte- en invaliditeitsverzekeringen	88	93	104	111
Kinderbijslag	4.741	4.856	7.282	8.086
Mijnwerkers	907	1.142	857	1.030
Pensioenen (kosten ten laste v. d. Staat)	381	357	287	282
Minder-validen	18	23	26	24
Grens- en seizoenarbeiders	807	847	956	960
Sociale verzekeringen Eupen-Malmedy	15	16	16	1
Assurances sociales Eupen-Malmedy	2	2	2	2
Totaal	6.959	7.336	9.530	10.496

Maar om een vollediger overzicht te hebben van de omvang van de door de Regering op sociaal gebied geleverde inspanning, dient rekening te worden gehouden met kredieten die op de begroting van andere departementen zijn uitgetrokken.

Dit is met name het geval met de begroting van pensioenen, die voor 1965 in totaal 9.120 miljoen frank bedraagt, tegenover 7.832 miljoen in 1962.

Er moet vooral rekening worden gehouden met de globale evolutie van de aan de loontrekenden en zelfstandigen bij toepassing van de vigerende wetgeving en overeenkomstig de regeringsverklaring van 2 mei 1961 toegekende uitkeringen.

De hierna volgende tabel vermeldt de uitgaven voor de loontrekenden tussen 1960 en 1964. De daarin voorkomende cijfers, uitgedrukt in miljoenen frank, zijn overgenomen uit het algemeen verslag over de sociale zekerheid. Voor het dienstjaar 1964 zijn deze cijfers noodzakelijkerwijs voorlopig. Rekening houdend met de kredieten die werden aangevraagd ter voldoening aan de verplichtingen die voortvloeien uit de in de uitkeringsregeling aangebrachte verbeteringen, kan worden voorzien dat de uitgaven voor dat dienstjaar hoger zullen liggen dan de begrotingsramingen.

	1959	1962	1963	1964	1965
Pensioenen	—	—	—	—	—
Kinderbijslag	—	—	—	—	—
Totalen	2.429	2.615	2.634	3.200	—
Wat betreft de uitkeringen voor de zelfstandigen, ziet de toestand er uit als volgt :					
	1959	1962	1963	1964	1965
Pensioenen	2.429	2.615	2.634	3.200	—
Kinderbijslag	1.314	1.618	1.965	2.098	2.127
(in 1960)					(ramingen)

1. L'ASSURANCE MALADIE-INVALIDITÉ.

Les subventions en faveur de l'assurance maladie-invalidité représentent quelque 77 % du budget du Ministère de la Prévoyance Sociale.

Ainsi que le Ministre l'a souligné dans son exposé liminaire, l'année 1964 a été dominée par le problème de l'assurance maladie-invalidité.

a) L'application des accords du 25 juin 1964.

Avant de partir en vacances, le Parlement a voté la loi concernant les accords du 25 juin 1964. Il fallait dès lors, transposer les dispositions de l'accord en formules techniques, ce qui fut fait au sein d'une commission composée de représentants du gouvernement, des associations professionnelles des Corps médical et dentaire et des organismes assureurs. Les travaux de cette commission ont abouti, le 1er octobre, à un accord technique reprenant les divers principes arrêtés le 25 juin. Cet accord technique porte, en réalité, sur la teneur de l'avant-projet de loi concrétisant les formules adoptées le 25 juin.

Le texte du projet de loi proprement dit sera distribué dans le courant du mois de novembre après que les résultats de l'opération de récolte des engagements des médecins et des praticiens de l'art dentaire auront été communiqués au gouvernement par la commission médico-mutualiste nationale et par la commission dento-mutualiste nationale.

Le nouveau projet de loi ne touche ni à l'économie de la loi du 9 août 1963, ni aux droits qu'elle avait ouverts aux assurés sociaux. Tout porte à croire qu'il ne suscitera pas de difficultés majeures et qu'il sera voté avant le 31 décembre 1964.

b) La représentativité des organisations médicales et dentaires.

Toujours en application des accords du 25 juin 1964, la nomenclature des soins de santé a fait l'objet d'une révision partielle et la notion de la représentativité des organisations professionnelles des corps médical et dentaire a été précisée. C'est ainsi que lesdites organisations ont été invitées à fournir les preuves de leur représentativité pour siéger au sein de la commission nationale médico-mutualiste ainsi que des conseils et comités techniques et scientifiques de l'I. N. A. M. I.

Le Ministre a fait observer à ce propos que, dans le privé, le problème a été réglé empiriquement en respectant la représentation — traditionnelle dans notre pays — des minorités. C'est ainsi que les syndicats libéraux sont représentés dans la plupart des commissions paritaires et que tous les organismes assureurs le sont dans les divers rouages de l'assurance maladie-invalidité. Les choses en sont à ce point que l'on peut affirmer que le souci de la représentation des minorités est l'une des composantes de notre vie sociale. Elle est également reconnue dans le secteur des indépendants.

En ce qui concerne les organisations professionnelles des corps médical et dentaire, les discussions ont revêtu un caractère très délicat. D'une part les Chambres syndicales réclamaient l'adoption de critères objectifs. D'autre part, des organisations avaient pris leurs responsabilités en acceptant de coopérer à l'application de la loi du 9 août 1963 au moment où elle était mise en cause.

1. DE ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING.

De toelagen aan de verzekering tegen ziekte en invaliditeit bedragen zowat 77 % van de Begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg.

Zoals de Minister er tijdens zijn inleidende uiteenzetting op wees, stond het jaar 1964 in het teken van het vraagstuk van de verzekering tegen ziekte en invaliditeit.

a) Toepassing van de akkoorden van 25 juni 1964.

Vooraleer het Parlement op recess ging, keurde het de wet goed, waarbij de akkoorden van 25 juni 1964 werden bekrachtigd. Men diende dan ook de bepalingen van het akkoord om te zetten in technische formules. Dit geschiedde in een commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Regering, van de beroepsverenigingen van de geneesheren en van de tandartsen en van de verzekeringsinstellingen. De werkzaamheden van die commissie leidden op 1 oktober tot een technisch akkoord, waarin de op 25 juni vastgestelde beginselen zijn opgenomen. Dit technisch akkoord slaat in feite op de inhoud van het voorontwerp van wet dat de op 25 juni aangenomen formules in de werkelijkheid omzet.

De tekst van het eigenlijke wetsontwerp zal in de loop van de maand november worden rondgedeeld nadat de nationale medisch-mutualistische commissie en de nationale dento-mutualistische commissie aan de Regering zullen hebben medegedeeld hoeveel verbintenissen door de geneesheren en de tandartsen zijn aangegaan.

Het nieuwe wetsontwerp tast noch de opzet van de wet van 9 augustus 1963 aan, noch de rechten die deze wet aan de sociaal verzekerden had verleend. Alles wijst erop dat het geen aanleiding zal geven tot ernstige moeilijkheden en dat het vóór 31 december 1964 zal worden goedgekeurd.

b) Het representatieve karakter van de organisaties van geneesheren en van tandartsen.

Steeds in toepassing van de akkoorden van 25 juni 1964 werd de nomenclatuur van de gezondheidszorgen gedeeltelijk herzien en het begrip representatief karakter van de beroepsorganisaties van de geneesheren en de tandartsen nader omschreven. Zo werden die organisaties verzocht het bewijs te leveren dat zij representatief zijn en bijgevolg zitting kunnen hebben in de nationale medisch-mutualistische commissie en in de technische en wetenschappelijke raden en commissies van het R. I.Z. I. V.

De Minister merkte in dit verband dat dit vraagstuk in de privé-sector empirisch werd geregeld met eerbiediging van de in ons land traditionele vertegenwoordiging van de minderheden. Aldus zijn de liberale vakbonden in de meeste paritaire comités vertegenwoordigd en alle verzekeringsinstellingen in de verschillende geledingen van de verzekering tegen ziekte en invaliditeit. Zo groot is de zorg voor de vertegenwoordiging van de minderheden dat zij gerust als een component van ons sociale leven mag worden beschouwd. Die vertegenwoordiging wordt ook erkend in de sector van de zelfstandigen.

Met betrekking tot de beroepsorganisaties van de geneesheren en de tandartsen waren de besprekingen zeer delicate. Enerzijds eisten de syndicale kamers dat objectieve criteria werden aangenomen. Anderzijds hadden organisaties hun verantwoordelijkheid opgenomen door hun medewerking te verlenen voor de toepassing van de wet van 9 augustus 1963, toen deze van kracht werd.

Selon les Chambres syndicales, une organisation professionnelle médicale ne peut être considérée comme représentative que si elle groupe au minimum 10 % du Corps Médical. Mais d'aucuns ont estimé qu'il fallait tenir compte, en matière de représentativité, des courants d'idées se manifestant parmi les médecins et les praticiens de l'art dentaire.

Comme il fallait sortir des difficultés risquant de remettre en cause l'ensemble des accords du 25 juin, le gouvernement a pris ses responsabilités en proposant de fixer le seuil de la représentativité des organisations professionnelles dans l'immédiat à : 1.000 membres en ce qui concerne les médecins et 200 membres en ce qui concerne les praticiens de l'art dentaire étant entendu que, par après, les organisations intéressées devraient justifier de l'affiliation de 10 % des médecins inscrits aux tableaux de l'Ordre et des praticiens de l'art dentaire.

Cette formule a fait l'objet d'objections de la part de l'Algemeen Syndikaat, des Chambres Syndicales et des Organismes assureurs mais, en fin de compte, toutes les parties en cause en ont pris acte.

L'Algemeen Syndikaat n'a pas présenté ses listes de membres et ne participe plus aux travaux de la Commission nationale médico-mutualiste. Le Ministre a estimé que c'était regrettable mais qu'il était impossible de lier l'aboutissement heureux des pourparlers à cette question de la représentativité.

c) L'économie générale des accords du 25 juin et du 1er octobre 1964.

Selon le Ministre, la structure du régime d'assurance maladie-invalidité subsiste sur un plan général. Des mots ont changé mais les principes demeurent. Il est prévu que 60 % des médecins et des praticiens de l'art dentaire devront signer l'engagement prévu par la loi. Pour la première fois dans l'histoire de l'A. M. I., les médecins s'engagent dans le mécanisme de l'assurance sur la base d'honoraires pré-établis. Dès lors la philosophie de la loi est respectée puisqu'elle consiste à définir d'avance les dépenses que les assurés sociaux seront amenés à faire en cas de recours aux soins de santé.

De plus, les médecins siégeront à titre consultatif au sein des organes de gestion de l'I. N. A. M. I.

d) Les travailleurs indépendants.

On aurait pu croire que les travailleurs indépendants auraient hésité à s'intégrer dans le régime d'assurance obligatoire contre la maladie après les remous auxquels la loi du 9 août 1963 a donné lieu au début de 1964. Or, l'unanimité s'est faite parmi les organisations représentatives de cette catégorie de travailleurs pour exiger l'intégration prévue à la date du 1er juillet 1964. Des démarches ont été effectuées pour étendre l'assurance obligatoire en tout cas aux soins spéciaux. Une observation a été formulée quant aux cotisations exigées. Plusieurs conceptions étaient en présence. Les uns étaient d'avis que les cotisations doivent être proportionnelles au montant des revenus des assurés, les autres, au contraire, marquaient leur préférence à une cotisation forfaitaire. Le gouvernement a adopté une solution de moyen terme en prévoyant quatre niveaux de cotisations. Le budget prévoit, à titre provisoire, une subvention budgétaire de 350 millions de francs pour financer le régime d'assurance obligatoire des travailleurs indépendants et les frais afférents aux maladies sociales.

Volgens de syndicale kamers mag een medische beroepsorganisatie slechts als representatief beschouwd worden indien zij ten minste 10 % van de practici groepeert. Doch anderen waren van oordeel dat voor het representatief zijn rekening moet worden gehouden met de gedachtenstromingen bij de geneesheren en de tandartsen.

Daar een oplossing moet worden gevonden voor de moeilijkheden die de akkoorden van 25 juni in het gedrang dreigden te brengen, nam de Regering haar verantwoordelijkheid op : zij stelde voor om als minimum voor het representatief zijn van een beroepsorganisatie in de onmiddellijke toekomst de volgende getallen te bepalen : 1.000 leden voor de geneesheren en 200 leden voor de tandartsen, met dien verstande dat de betrokken organisaties later zouden moeten bewijzen dat hun ledental 10 % van de op de tabellen van de Orde ingeschreven geneesheren en der tandartsen bedraagt.

Tegen deze formule werden bezwaren geopperd door het Algemeen Syndikaat, de syndicale kamers en de verzekeringsinstellingen, doch uiteindelijk namen alle betrokken partijen er akte van.

Het Algemeen Syndikaat legde zijn ledenlijsten niet voor en neemt geen deel meer aan de werkzaamheden van de nationale medisch-mutualistische commissie. De Minister achtte zulks betrekurenswaardig, doch beschouwde het als onmogelijk de gunstige ontknoping van de onderhandelingen afhankelijk te stellen van de regeling inzake vertegenwoordiging.

c) De opzet van de akkoorden van 25 juni en 1 oktober 1964.

Volgens de Minister wordt de structuur van de regeling inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering gehandhaafd op een algemeen vlak. Er zijn voordelen veranderd, maar de beginselen blijven. Overeenkomst is dat 60 % van de artsen en de tandartsen de door de wet bepaalde overeenkomst moeten ondertekenen. Voor de eerste maal in de geschiedenis van de ziekteverzekering verbinden de artsen zich in het kader van de verzekering op basis van vooraf vastgestelde honoraria. Daarvolgens worden de grondbeginnels van de wet in acht genomen, aangezien die erin bestaan vooraf de uitgaven te bepalen, die de verzekerden zich in geval van geneeskundige verzorging zullen moeten getroosten.

Bovendien zullen de artsen met raadgevende stem zitting hebben in de beheersorganen van het R. I. Z. I. V.

d) De zelfstandigen.

Men had kunnen verwachten dat de zelfstandigen zouden hebben gegaardeeld om zich te laten opnemen in de regeling inzake verplichte ziekteverzekering, zulks ingevolge de beroering waartoe de wet van 9 augustus 1963 sedert begin 1964 aanleiding heeft gegeven. Welnu, onder de representatieve organisaties der zelfstandigen is overeenstemming bereikt om de tegen 1 juli 1964 vastgestelde integratie te vorderen. Stappen zijn gedaan om de verplichte verzekering in elk geval tot de speciale verstrekkingen uit te breiden. Er werd een opmerking gemaakt met betrekking tot de geëiste bijdragen. Verscheidene opvattingen stonden in dezen tegenover elkaar. Sommigen waren van mening dat de bijdragen in verhouding moeten staan tot het inkomen van de verzekerden; anderen daarentegen gaven de voorkeur aan een forfaitaire bijdrage. De Regering nam een tussenoplossing aan, door vier niveaus van bijdragen vast te stellen. Op de begroting is voorlopig een subsidie van 350 miljoen frank uitgetrokken, om de regeling inzake verplichte verzekering van de zelfstandigen en de aan de sociale ziekten verbonden kosten te financieren.

e) Les agents des services publics.

La loi du 9 août 1963 prévoit la possibilité d'étendre le bénéfice de l'assurance pratiquement à toutes les couches de la population.

L'accord de programmation sociale réalisé le 28 octobre 1964 entre le gouvernement et les représentants du « Front Commun » des agents des services publics confirme l'intégration des agents des services publics dans l'A. M. I. à partir du 1er avril 1965.

Les crédits budgétaires sollicités ne tiennent pas compte des charges qui résulteront de cette intégration pour l'Etat : elles peuvent être évaluées à 850 millions de francs pour 1965.

Après le 1er avril 1965, il ne restera plus qu'à régler le problème de l'intégration dans l'A. M. I. des étudiants, des travailleurs domestiques, des handicapés et des membres du clergé.

L'empressement mis par les diverses catégories de la population à bénéficier de ses dispositions est la preuve de ce que la loi du 9 août 1963 répondait à un réel besoin.

e) Het overheidspersoneel.

De wet van 9 augustus 1963 voorziet in de mogelijkheid, het voordeel van de verzekering tot praktisch alle bevolkingslagen uit te breiden.

Het akkoord voor sociale programmatie, dat op 28 oktober 1964 tussen de Regering en de vertegenwoordigers van het « Gemeenschappelijk Front » van het overheidspersoneel is gesloten, brengt de bevestiging van de opening van het overheidspersoneel in de ziekteverzekering, en wel vanaf 1 april 1965.

De aangevraagde begrotingskredieten houden geen rekening met de lasten die voor de Staat uit die integratie zullen voortspruiten en die voor 1965 op 850 miljoen frank mogen worden geraamd.

Na 1 april zal nog slechts het probleem van de toepassing der V. Z. I. op de studenten, het huispersoneel, de minder-validen en de geestelijken afgehandeld moeten worden.

Dat de wet van 9 augustus 1963 aan een werkelijke behoefte beantwoordde, blijkt uit de haast die de diverse categorieën van de bevolking hebben om het voordeel van die bepalingen te krijgen.

f) La situation de l'assurance libre.

Le Ministre a qualifié la situation de l'assurance libre de « très sérieuse, très grave et réclamant préoccupante ». Il convient à la fois d'apurer le passé et d'envisager l'avenir. Les dispositions légales actuelles imposent à l'assurance libre les mêmes prestations que celles effectuées par l'assurance obligatoire. C'est un régime qui devient petit à petit intenable au moment où les prestations de l'assurance obligatoire sont accordées à des couches de plus en plus larges de la population. Le mouvement général tend d'ailleurs à l'extension de l'assurance « tous risques » à toute la population. Le gouvernement est conscient des difficultés de l'assurance libre et proposera des mesures pour y pallier. Pour 1965, la subvention de l'Etat en faveur des services d'assurance mutualiste libre s'élève à 722 millions de francs

f) De toestand in de sector der vrijwillige verzekering.

De Minister noemde de toestand in de sector der vrijwillige verzekering « zeer ernstig en zorgwekkend ». Men dient tegelijkertijd de achterstellen aan te zuiveren en de toekomst te vrijwaren. De huidige wetsbepalingen schrijven voor de vrijwillige verzekering dezelfde uitkeringen als voor de verplichte verzekering voor. Een dergelijke regeling wordt geleidelijk onhoudbaar, nu de voordelen van de verplichte verzekering aan steeds grotere bevolkingsklassen worden verleend. Er valt trouwens een algemene tendens waar te nemen om de verzekering « alle risico's » tot de ganse bevolking uit te breiden. De Regering is zich bewust van de moeilijkheden waarmede de vrijwillige verzekering te kampen heeft en zij zal maatregelen voorstellen om daarin te voorzien. Voor 1965 bedraagt de Rijkstoelage voor de verstrekkingen der vrijwillige verzekering 722 miljoen frank.

g) Les indemnités.

Le régime des indemnités fonctionne à la satisfaction générale. Un problème se pose en ce qui concerne l'indemnisation des anciens invalides. Néanmoins, il faut constater que l'effort réalisé par le gouvernement est considérable. Une somme de 550 millions de francs est inscrite au budget de 1965 pour couvrir la part de l'Etat dans le financement des indemnités d'incapacité prolongée et une somme de 1.500 millions de francs pour couvrir les 95 % des frais afférents aux indemnités d'invalidité.

Quant aux allocations pour frais funéraires, elles sont inscrites au budget de la Prévoyance Sociale pour un montant de 155 millions de francs.

g) De vergoedingen.

De regeling inzake de vergoedingen werkt tot ieders voldoening. Er rijst echter een probleem m.b.t. de vergoeding van de vroegere invaliden. Niettemin dient te worden geconstateerd dat de Regering een aanzienlijke inspanning heeft geleverd. Op de begroting voor 1965 is een bedrag van 550 miljoen frank uitgetrokken voor het dekken van het aandeel van de Staat in de financiering van de uitkeringen wegens langdurige arbeidsongeschiktheid, en een bedrag van 1.500 miljoen frank om 95 % van de kosten voor uitkeringen wegens invaliditeit te dekken.

Voor de uitkeringen wegens begrafeniskosten is op de begroting van Sociale Voorzorg een bedrag van 155 miljoen frank uitgetrokken.

h) Autres imputations budgétaires relatives à l'A. M. I.

Outre les crédits dont il a déjà été fait état dans cet exposé, il y a lieu de mentionner les inscriptions budgétaires suivantes concernant l'assurance maladie-invalidité dans le cadre des 8.086 millions de francs sollicités :

h) Andere begrotingsaanwijzingen betreffende de Z. I. V.

Buiten de in deze uiteenzetting reeds genoemde kredieten dienen de volgende begrotingsaanwijzingen betreffende de verzekering tegen ziekte en invaliditeit te worden vermeld in het raam van het aangevraagde bedrag van 8.086 miljoen frank :

- Frais afférents au traitement des maladies sociales : 610 millions de francs;
- Intervention de l'Etat destinée à compenser les cotisations des chômeurs : 555 millions de francs;
- Frais afférents aux prestations de santé autres que les maladies sociales (27 % des prévisions de dépenses) : 3.630 millions de francs.

2. LES ALLOCATIONS FAMILIALES.

a) Régime des travailleurs salariés.

D'importantes majorations des allocations ont été appliquées à partir du 1er avril 1964 aux bénéficiaires du régime des travailleurs salariés :

- allocation au premier enfant : 500 francs (511,75 depuis le 1er août);
- allocation au deuxième enfant : 700 francs (716,50 depuis le 1er août);
- allocation au troisième enfant : 1.000 francs (1.023,75 depuis le 1er août).

Une allocation de 1.000 francs était déjà consentie par enfant, à partir du quatrième.

En outre, depuis le 1er avril 1964, les allocations payées au bénéfice d'enfants handicapés, sont portées au niveau des allocations d'orphelins et, depuis le 1er octobre 1964, le droit aux allocations familiales est prolongé jusqu'à l'âge de 25 ans en faveur des étudiants (ancienne limite : 21 ans) et le droit à un supplément d'allocation selon l'âge (266,50 francs par mois à 14 ans) est reconnu aux premiers enfants.

**Tableau marquant la progression
des allocations familiales
dans le régime des travailleurs salariés.**

	1960	1962	1963	1964
a) enfants de moins de 6 ans :		(1.10.62)	(1.12.63)	(1.4.64)
1 ^{er} enfant	446,25	457,25	468,25	500
2 ^e enfant	472,50	562,50	576	700
3 ^e enfant	551,25	900	940,25	1.000
4 ^e enfant	630	1.000	1.044	1.049
5 ^e enfant et suivants	808,50	1.000	1.046	1.049
b) enfants de 6 à 10 ans :				
1 ^{er} enfant	446,25	457,25	468,25	500
2 ^e enfant	577,50	670	686	810
3 ^e enfant	656,25	1.007,50	1.050,25	1.110
4 ^e enfant	735,00	1.107,50	1.154	1.159
5 ^e enfant et suivants	913,50	1.107,50	1.156	1.159
c) enfants de plus de 10 ans :				
1 ^{er} enfant	446,25	457,25	468,25	500
2 ^e enfant	656,25	750,75	768,75	892,75
3 ^e enfant	735	1.088,25	1.133	1.192,75
4 ^e enfant	813,75	1.188,25	1.236,75	1.241,75
5 ^e enfant et suivants	992,25	1.188,25	1.238,75	1.241,75
d) enfants de plus de 14 ans :				
1 ^{er} enfant	446,25	457,25	468,25	500
2 ^e enfant	656,25	812,50	836,50	960,50
3 ^e enfant	735	1.150	1.200,75	1.260,50
4 ^e enfant	813,75	1.250	1.304,50	1.309,50
5 ^e enfant et suivants	992,25	1.250	1.304,50	1.309,50

- Kosten voor behandeling van sociale ziekten : 610 miljoen frank;
- Rijkstegemoetkoming ter compensatie van de bijdrage der werklozen : 555 miljoen frank;
- Kosten wegens andere geneeskundige verstrekkingen dan die voor sociale ziekten (27 % van de geraamde uitgaven) : 3.630 miljoen frank.

2. KINDERBIJSLAG.

a) Regeling voor de loonarbeiders.

De kinderbijslag is sedert 1 april 1964 aanzienlijk verhoogd voor de gerechtigden op het stelsel voor loonarbeiders :

- kinderbijslag voor het eerste kind : 500 frank (511,75 sedert 1 augustus);
- kinderbijslag voor het tweede kind : 700 frank (716,50 sedert 1 augustus);
- kinderbijslag voor het derde kind : 1.000 frank (1.023,75 sedert 1 augustus).

Vanaf het vierde kind was reeds een kinderbijslag van 1.000 frank per kind verleend.

Daarenboven is de bijslag voor gehandicapte kinderen sedert 1 april 1964 op hetzelfde peil gebracht als de bijslag voor wezen en sedert 1 oktober 1964 is het recht op kinderbijslag tot de leeftijd van 25 jaar verlengd ten voordele van de studenten (vroegere leeftijdsgrond : 21 jaar) terwijl voor het eerste kind het recht op een aanvullende bijslag volgens de leeftijd (266,50 frank per maand op 14-jarige leeftijd) is erkend.

**Tabel met de verhoging
van de kinderbijslag
in de regeling voor loonarbeiders.**

a) kinderen beneden 6 jaar :	
1 ^{ste} kind.	500
2 ^{de} kind.	700
3 ^{de} kind.	1.000
4 ^{de} kind.	1.049
5 ^{de} kind en volgende kinderen.	1.049
b) kinderen tussen 6 en 10 jaar :	
1 ^{ste} kind.	500
2 ^{de} kind.	810
3 ^{de} kind.	1.110
4 ^{de} kind.	1.159
5 ^{de} kind en volgende kinderen.	1.159
c) kinderen boven 10 jaar :	
1 ^{ste} kind.	500
2 ^{de} kind.	892,75
3 ^{de} kind.	1.192,75
4 ^{de} kind.	1.241,75
5 ^{de} kind en volgende kinderen.	1.241,75
d) kinderen boven 14 jaar :	
1 ^{ste} kind.	500
2 ^{de} kind.	960,50
3 ^{de} kind.	1.260,50
4 ^{de} kind.	1.309,50
5 ^{de} kind en volgende kinderen.	1.309,50

Cotisations et subside de l'Etat, y compris l'intervention de l'Etat pour les allocations de naissance, pour le régime des allocations familiales aux travailleurs salariés.

(en millions de francs).

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
—	—	—	—	—	—	—	—	—

1. *Cotisations et subsides de l'Etat :*

Cotisations de sécurité sociale et cotisations capitatives (1)	8.660	8.671	9.898	11.527	12.638	14.439,1	15.809,7	17.470,9
Subside de l'Etat	588	586	585	585	613	723,4	732,0	736,5
Soit en pourcentage ...	6,79 %	6,75 %	5,91 %	5,07 %	4,85 %	5,01 %	4,63 %	4,22 %

2. *Proportion du subside de l'Etat dans le total des recettes ordinaires du régime :*

Recettes ordinaires (cotisations plus subside)	9.248	9.257	10.483	12.112	13.251	15.162,5	16.541,7	18.207,4
Cotisations	93,64 %	93,67 %	94,42 %	95,17 %	95,37 %	95,23 %	95,57 %	95,95 %
Subside	6,36 %	6,33 %	5,58 %	4,83 %	4,63 %	4,77 %	4,43 %	4,05 %

3. *Part annuelle du subside de l'Etat par enfant bénéficiaire :*

Nombre d'enfants bénéficiaires	1.367.943	1.410.959	1.465.013	1.511.060	1.558.328	1.616.394	1.648.893	1.682.474
Subside de l'Etat (en millions)	588	586	585	585	613	723,4	732,0	736,5
Soit annuellement par enfant (en francs) ...	430	412	399	387	393	448	444	438

- (1) Non compris les cotisations capitatives et les cotisations proportionnelles de sécurité sociale pour l'allocation familiale de vacances.
- (2) Modification des propositions budgétaires pour l'année 1964.
- (3) Modification des propositions budgétaires pour l'année 1965.
- (4) Effectif probable des enfants bénéficiaires au cours des années 1963 à 1965 — Estimation corrigée le 23 mars 1964.

b) **Régime des travailleurs non-salariés.**

Depuis le 1er janvier 1964 les allocations familiales payées au bénéfice des enfants de travailleurs non salariés sont également payées selon des taux ayant subi une importante majoration :

1er enfant : 1.020 francs par semestre ou 170 francs par mois;

2e enfant : 1.380 francs par semestre ou 230 francs par mois;

3e enfant : 3.000 francs par semestre ou 500 francs par mois;

4e enfant et chacun des suivants : 6.000 francs par semestre ou 1.000 francs par mois.

L'allocation mensuelle des orphelins de père est liquidée, depuis le 1er janvier 1963, à raison de :

979,25 francs pour les 1er et deuxième enfants;
995,50 francs pour le 3e enfant;
1.000 francs par enfant, à partir du quatrième.

De plus, les orphelins de père et de mère ou les orphelins de père dont la mère n'exerce aucune activité professionnelle ont droit, depuis le 1er janvier 1963, à :

Bijdragen en rijkstoelage, met inbegrip van de rijksbijdrage in het kraamgeld, in de kinderbijslagregeling voor loonarbeiders.

(In miljoenen frank)

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
—	—	—	—	—	—	—	—	—

1. *Bijdragen en rijkstoelagen :*

Bijdragen voor de sociale zekerheid en hoofdelijke bijdragen (1).

Rijkstoelage.

Percentage.

2. *Verhouding van de rijkstoelage tot de globale gewone ontvangsten van de regeling :*

Gewone ontvangsten (bijdragen plus toe-lage)

Bijdragen.

Toelage.

3. *Jaarlijks aandeel van de rijkstoelage per gerechtigd kind :*

Aantal gerechtigde kinderen.

Rijkstoelage (in miljoenen). Zegge jaarlijks per kind (in franken).

(1) Zonder de hoofdelijke bijdragen en de evenredige bijdragen voor de sociale zekerheid voor de gezinsvakantiebijslag.

(2) Wijziging van de begrotingsvoorstellen voor het jaar 1964.

(3) Wijziging van de begrotingsvoorstellen voor het jaar 1965.

(4) Vermoedelijk aantal gerechtigde kinderen in de loop van de jaren 1963 t/m 1965 — Raming op 23 maart 1964 verbeterd.

b) **Regeling voor de niet-loonarbeiders.**

Sedert 1 januari 1964 is ook de kinderbijslag voor de kinderen van niet-loonarbeiders in belangrijke mate verhoogd.

Eerste kind : 1.020 frank per semester of 170 frank per maand;

Tweede kind : 1.380 frank per semester of 230 frank per maand;

Derde kind : 3.000 frank per semester of 500 frank per maand;

Vierde kind en volgende kinderen : 6.000 frank per semester of 1.000 frank per maand.

De maandelijkse wezenuitkering voor de vaderloze wees wordt, sedert 1 januari 1963, uitbetaald naar rata van :

979,25 frank voor het eerste en het tweede kind;
995,50 frank voor het derde kind;
1.000 frank per kind vanaf het vierde.

Bovendien hebben de vaderloze en moederloze wezen of de vaderloze wezen wier moeder geen beroep uitoefent sedert 1 januari 1963 recht op :

1.250 francs par mois pour chacun des deux premiers enfants;

1.253,75 francs par mois pour le troisième enfant et chacun des enfants suivants.

Le tableau ci-dessous montre la double évolution du montant de la subvention de l'Etat au régime d'allocations des travailleurs indépendants et du montant global des prestations effectuées (en millions de francs) :

	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Subvention de l'Etat ...	203	233	271	397	405	410
Prestations	1.314	1.481	1.618	1.965	2.098	2.127

Tableau marquant la progression des allocations familiales dans le régime des travailleurs non-salariés.

	1960	1962	1963	1964
<i>Enfants de moins de 6 ans :</i>	—	—	—	—
Premier enfant	150	170	170	170
Deuxième enfant	170	200	230	230
Troisième enfant	310	365	500	500
Quatrième enfant	440	520	750	1.000
Cinquième enfant et suivants	570	670	1.000	1.000

Cotisations et subside de l'Etat (y compris les allocations de naissance) pour le régime des allocations familiales aux travailleurs non-salariés.
(En millions de francs.)

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964 (1)	1965 (1)
1. Cotisations principales	1.110,30	1.088,80	1.062,90	1.278,10	1.473,70	1.711,80	1.673,—	1.679,40
Subside de l'Etat	154,—	203,—	203,—	233,—	271,90	397,30	405,—	410,—
Pourcentage	13,87	18,64	19,10	18,23	18,45	23,21	24,21	24,41
2. Proportion du subside de l'Etat dans le total des recettes ordinaires du régime :								
— Recettes ordinaires (Cotisations + subside)	1.264,30	1.291,80	1.265,90	1.511,10	1.745,60	2.109,10	2.078,—	2.089,40
— Cotisations (en %)	87,82	84,29	83,96	84,58	84,42	81,16	80,51	80,38
— Subside (en %) ...	12,18	15,71	16,04	15,42	15,58	18,84	19,49	19,62
3. Part annuelle du subside de l'Etat par enfant bénéficiaire :								
— Nombre d'enfants bénéficiaires	491.967	492.283	488.146	493.429	496.295	492.356	501.384	502.539
— Subside de l'Etat ...	154,—	203,—	203,—	233,—	271,90	397,30	405,—	410,—
— Soit annuellement par enfant	313,—	412,—	416,—	472,—	548,—	807,—	808,—	816,—

(1) D'après les prévisions.

Actuellement, le subside de l'Etat, proportionnellement au total des recettes ordinaires du régime, est sensiblement plus élevé pour les travailleurs indépendants que pour les travailleurs salariés. Il en est de même si l'on envisage la part de subside de l'Etat dans le montant des allocations calculé par enfant bénéficiaire.

Le Gouvernement est conscient de ce que des problèmes peuvent encore se poser dans le secteur des allocations familiales et est d'accord de le parfaire progressivement au fur et à mesure des possibilités.

1.250 frank per maand voor elk van de eerste twee kinderen;

1.253,75 frank per maand voor het derde kind en ieder der volgende kinderen.

De hierna volgende tabel geeft de evolutie aan, zowel van het bedrag der rijkstoelage voor de kinderbijslagregeling voor zelfstandigen als van het globale bedrag der verrichte uitkeringen (in miljoenen frank) :

	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Rijkstoelage	—	203	233	271	397	405
Uitkeringen	—	1.314	1.481	1.618	1.965	2.098

Tabel met verhoging van de kinderbijslag bij de regeling voor de niet-loonarbeiders.

<i>Kinderen van minder dan 6 jaar :</i>	1960	1962	1963	1964
Eerste kind	—	150	170	170
Tweede kind	—	170	200	230
Derde kind	—	310	365	500
Vierde kind	—	440	520	750
Vijfde kind en volgende kinderen ...	—	570	670	1.000

Bijdragen en rijkstoelage
(met inbegrip van het kraamgeld)
bij de regeling van de kinderbijslag
voor de niet-loonarbeiders.
(In miljoenen frank.)

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964 (1)	1965 (1)	1. Bijdragen in hoofdorde.
1. Cotisations principales	1.110,30	1.088,80	1.062,90	1.278,10	1.473,70	1.711,80	1.673,—	1.679,40	1. Bijdragen in hoofdorde.
Subside de l'Etat	154,—	203,—	203,—	233,—	271,90	397,30	405,—	410,—	Rijkstoelage.
Pourcentage	13,87	18,64	19,10	18,23	18,45	23,21	24,21	24,41	Percentage.
2. Proportion du subside de l'Etat dans le total des recettes ordinaires du régime :									2. Verhouding van de rijkstoelage tot de globale gewone ontvangsten van de regeling :
— Recettes ordinaires (Cotisations + subside)	1.264,30	1.291,80	1.265,90	1.511,10	1.745,60	2.109,10	2.078,—	2.089,40	— Gewone ontvangsten (bijdragen + toelage).
— Cotisations (en %)	87,82	84,29	83,96	84,58	84,42	81,16	80,51	80,38	— Bijdragen (in %).
— Subside (en %) ...	12,18	15,71	16,04	15,42	15,58	18,84	19,49	19,62	— Toelage (in %).
3. Part annuelle du subside de l'Etat par enfant bénéficiaire :									3. Jaarlijks aandeel van de rijkstoelage per gerechtigd kind :
— Nombre d'enfants bénéficiaires	491.967	492.283	488.146	493.429	496.295	492.356	501.384	502.539	— Aantal gerechtigde kinderen.
— Subside de l'Etat ...	154,—	203,—	203,—	233,—	271,90	397,30	405,—	410,—	— Rijkstoelage.
— Soit annuellement par enfant	313,—	412,—	416,—	472,—	548,—	807,—	808,—	816,—	— Zegge jaarlijks per kind.

(1) Volgens de ramingen.

Op dit ogenblik is de rijkstoelage, in verhouding tot de totale gewone ontvangsten van de regeling, merkelijk hoger voor de zelfstandigen dan voor de loontrekenden. Hetzelfde geldt, wanneer men het aandeel van de rijkstoelage in het per gerechtigd kind berekende bedrag van de kinderbijslag beschouwt.

De Regering is er zich van bewust dat er nog problemen kunnen bestaan in de sector van de kinderbijslag en zij is bereid die geleidelijk en naar gelang van de mogelijkheden op te lossen.

A partir du 1er janvier 1964, les allocations familiales, les allocations de naissance, les cotisations principales et la subvention de l'Etat sont liées à l'indice général des prix de détail. Les montants en vigueur au 1er janvier 1964 sont rattachés à l'indice 115,50.

3. PENSIONS.

Le programme gouvernemental prévoyait l'amélioration du régime des pensions de retraite et de survie en trois phases. Les deux premières sont accomplies. L'exécution de la troisième sera examinée à très bref délai par le Conseil des Ministres.

Bien que l'intervention de l'Etat dans le financement des pensions soit à charge du Budget des Pensions, il est, néanmoins, intéressant d'en montrer l'évolution au cours de ces dernières années (en millions de francs) :

Rubrique	1962	1963	1964	1965
Ouvriers	1.694	2.000	2.250	2.500
Employés	372	388	410	423
Assurés libres	686	400	400	400
Rentes de vieillesse et de veuves	241	263	287	303
Marins	20	20	22	23
Mineurs	4.819	5.021	5.196	5.471
Totaux	7.832	8.092	8.565	9.120

Les chiffres repris dans le tableau ci-dessous montrent l'évolution des pensions des ouvriers, des employés et des ouvriers mineurs depuis 1960 (y compris les résultats de l'indexation) :

OUVRIERS	1960	1-8-1962	1-12-1963	1-8-1964
a) Pension de vieillesse :				
Taux ménage	36.900	41.000	42.000	43.000
Taux isolé	24.600	29.725	30.450	31.175
b) Pension de survie ...	18.450	25.625	26.250	26.875

EMPLOYES.

a) Pension de vieillesse :	1960	1-8-1962	1-12-1963	1-8-1964
Taux ménage	49.200	54.666	56.000	57.332
Taux isolé homme	39.309	47.497	48.656	49.813
Taux isolé femme	35.465	42.845	43.890	44.935
b) Pension de survie ...	24.600	32.800	33.600	34.000

MINEURS.

1) Pour une carrière de 30 ans :				
a) Fond.				
Taux ménage	47.970	53.308	54.608	55.908
Taux isolé	32.134	38.831	39.778	40.725
b) Surface.				
Taux ménage	38.929	43.259	44.314	45.369
Taux isolé	26.230	31.697	32.470	33.243
2) Pour une carrière de 20 ans :				
a) Fond.				
Taux ménage	31.980	35.540	36.405	37.272
Taux isolé	21.422	25.887	26.520	27.150
b) Surface.				
Taux ménage	25.953	28.840	29.542	30.246
Taux isolé	17.486	21.131	21.646	22.162
Pension de survie	23.985	26.654	27.304	27.954

Vanaf 1 januari 1964 worden de kinderbijslag, het kraamgeld, de hoofdbijdragen en de rijkstoelage gekoppeld aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen. De op 1 januari 1964 geldende bedragen worden gekoppeld aan het indexcijfer 115,50.

3. PENSIOENEN.

Het regeringsprogramma voorzag in een aanpassing van de regeling inzake rust- en overlevingspensioenen, in drie fasen. De eerste twee zijn achter de rug. De uitvoering van de derde fase zal zeer binnenkort in de Ministerraad worden onderzocht.

Hoewel het aandeel van de Staat in de financiering van de pensioenen ten laste van de begroting van pensioenen valt, is het toch interessant de evolutie ervan in de laatste jaren na te gaan (in miljoenen frank) :

Rubriek	1962	1963	1964	1965
Arbeiders	1.694	2.000	2.250	2.500
Bedienden	372	388	410	423
Vrijwillig verzekерden	686	400	400	400
Ouderdoms- en weduwenrenten	241	263	287	303
Zeelieden	20	20	22	23
Mijnwerkers	4.819	5.021	5.196	5.471
Totalen	7.832	8.092	8.565	9.120

De cijfers van onderstaande tabel wijzen de evolutie aan van de pensioenen van arbeiders, bedienden en mijnwerkers sedert 1960 (met inbegrip van de gevolgen van de koppeling aan het indexcijfer) :

ARBEIDERS.	1960	1-8-1962	1-12-1963	1-8-1964
a) Ouderdomspensioen :				
Bedrag voor een gezin...	36.900	41.000	42.000	43.000
Bedrag voor alleenstaande ...	24.600	29.725	30.450	31.175
b) Overlevingspensioen ...	18.450	25.625	26.250	26.875

BEDIENDEN.

a) Ouderdomspensioen :	1960	1-8-1962	1-12-1963	1-8-1964
Bedrag voor een gezin...	49.200	54.666	56.000	57.332
Alleenstaande man ...	39.309	47.497	48.656	49.813
Alleenstaande vrouw ...	35.465	42.845	43.890	44.935
b) Overlevingspensioen ...	24.600	32.800	33.600	34.000

MIJNWERKERS.

1) Voor een beroepsloopbaan van 30 jaar :				
a) Ondergrondse.				
Bedrag voor een gezin...	47.970	53.308	54.608	55.908
Bedrag voor alleenstaande ...	32.134	38.831	39.778	40.725
b) Bovengrondse.				
Bedrag voor een gezin...	38.929	43.259	44.314	45.369
Bedrag voor alleenstaande ...	26.230	31.697	32.470	33.243
2) Voor een beroepsloopbaan van 20 jaar :				
a) Ondergrondse.				
Bedrag voor een gezin...	31.980	35.540	36.405	37.272
Bedrag voor alleenstaande ...	21.422	25.887	26.520	27.150
b) Bovengrondse.				
Bedrag voor een gezin...	25.953	28.840	29.542	30.246
Bedrag voor alleenstaande ...	17.486	21.131	21.646	22.162
Overlevingspensioen ...	23.985	26.654	27.304	27.954

Dans la perspective générale de la politique sociale du gouvernement et de son action dans le domaine des pensions, il convient de citer les améliorations apportées au régime des travailleurs indépendants bien qu'il relève du budget du Ministère des Classes Moyennes.

Evolution des pensions des travailleurs indépendants.

Catégories	Avant	1-8-62 Index	1-7-63 Nouvelle loi	1-12-63 Index	1-8-64 Index
Ménage	21.000	21.525	24.600	25.200	25.800
Isolés-Veuvres de 65 ans	14.000	14.350	{ 16.400	{ 16.800	{ 17.200
Veuvres de moins de 65 ans	10.500	10.763	{ { {	{ { {	{ { {

L'intervention de l'Etat dans le financement de la pension des indépendants s'élève à : 937,1 millions de francs en 1960; 964,6 millions de francs en 1961; 1.002,5 millions de francs en 1962; 1.279,8 millions de francs en 1963; 1.542,4 millions de francs en 1964 et 1.556,6 millions de francs en 1965.

Par ailleurs, il y a lieu de mettre l'accent sur les chiffres relatifs au secteur des pensions des ouvriers mineurs. Ils illustrent la situation de plus en plus difficile de l'industrie charbonnière.

Date	Nombre d'ouvriers inscrits	Nombre de pensions
31-12-1951	163.031	102.630
31-12-1952	161.287	105.539
31-12-1953	156.287	107.830
31-12-1954	149.072	109.712
31-12-1955	152.596	111.317
31-12-1956	145.469	112.431
31-12-1957	154.279	113.343
31-12-1958	140.944	114.710
31-12-1959	122.318	118.726
31-12-1960	103.390	124.884
31-12-1961	89.042	128.878
31-12-1962	86.461	130.290
31-12-1963	86.326	131.480

D'après les derniers chiffres obtenus de l'administration des mines, au 20 septembre 1964, le nombre des ouvriers inscrits était tombé à 83.627.

En l'espace de quatorze années le nombre d'ouvriers mineurs inscrits a diminué de près de 80.000 unités tandis que celui des pensions accordées a augmenté de près de 30.000 unités et dépasse ainsi celui des travailleurs en activité.

4. VACANCES ANNUELLES.

Compte non tenu du pécule familial de vacances dont le montant des prestations est passé de 668 millions de francs en 1960 à 1.103 millions de francs en 1964, les prestations du secteur des vacances annuelles sont passées de 5.603 millions de francs en 1960 à 9.221 millions de francs en 1964 soit une augmentation de 3.618 millions de francs.

Notons qu'un accord réalisé entre les partenaires sociaux a porté la durée des vacances annuelles de 12 à 15 jours en 1964 et à 18 jours en 1965.

In het algemene perspectief van het sociale beleid van de Regering en van hare actie op het gebied der pensioenen dient melding te worden gemaakt van de verbeteringen die werden aangebracht in de regeling voor de zelfstandigen, al ressorteert deze onder de begroting van het Ministerie van Middenstand.

Evolutie van de pensioenen der zelfstandigen.

Categorieën	Vroeger	1-8-62 Index- cijfer	1-7-63 Nieuwe wet	1-12-63 Index- cijfer	1-8-64 Index- cijfer
Gezin	21.000	21.525	24.600	25.200	25.800
Alleenstaanden - Weduwen van 65 jaar	14.000	14.350	{ 16.400	{ 16.800	{ 17.200
Weduwen van minder dan 65 jaar	10.500	10.763	{ { {	{ { {	{ { {

De bijdrage van de Staat in de financiering van het pensioen van de zelfstandigen bedraagt : 937,1 miljoen frank in 1960; 964,6 miljoen frank in 1961; 1.002,5 miljoen frank in 1962; 1.279,8 miljoen frank in 1963; 1.542,4 miljoen frank in 1964 en 1.556,6 miljoen frank in 1965.

Verder zij nadrukkelijk de aandacht gevestigd op de cijfers die betrekking hebben op de sector mijnwerkerspensioenen. Zij illustreren de steeds moeilijker wordende toestand van de steenkoolindustrie.

Datum	Aantal ingeschreven arbeiders	Aantal pensioenen
31-12-1951	163.031	102.630
31-12-1952	161.287	105.539
31-12-1953	156.287	107.830
31-12-1954	149.072	109.712
31-12-1955	152.596	111.317
31-12-1956	145.469	112.431
31-12-1957	154.279	113.343
31-12-1958	140.944	114.710
31-12-1959	122.318	118.726
31-12-1960	103.390	124.884
31-12-1961	89.042	128.878
31-12-1962	86.461	130.290
31-12-1963	86.326	131.480

Volgens de laatste cijfers van het Mijnwezen (20 september 1964) is het aantal ingeschreven arbeiders gedaald tot 83.627.

In veertien jaar tijd is het aantal ingeschreven mijnwerkers met ongeveer 80.000 verminderd, terwijl het aantal uitgekeerde pensioenen met circa 30.000 is gestegen, zodat het hoger ligt dan dat van de aan het werk zijnde arbeiders.

4. JAARLIJKSE VAKANTIE.

Algezien van het gezinsvakantiegeld, waarvan het totale bedrag aan uitkeringen van 668 miljoen frank in 1960 is gestegen tot 1.103 miljoen frank in 1964, zijn de uitkeringen in de sector jaarlijkse vakantie gestegen van 5.603 miljoen frank in 1960 tot 9.221 miljoen frank in 1964, wat een vermeerdering van 3.618 miljoen frank is.

Te vermelden valt dat, ingevolge een overeenkomst tussen de sociale partners, de duur van de jaarlijkse vakantie voor 1964 van 12 op 15 dagen en voor 1965 op 18 dagen werd gebracht.

5. CHOMAGE.

Ce secteur relève essentiellement du Ministère de l'Emploi et du Travail.

La diminution du nombre des chômeurs a permis de ramener les dépenses de 5.760 millions de francs en 1960 à 3.996 millions de francs en 1964 bien que le montant des allocations de chômage ait été relevé.

Le tableau ci-dessous montre l'évolution du taux journalier des allocations de chômage depuis le 6 décembre 1959. A noter que, depuis le mois de septembre dernier, le taux des allocations de chômage a été unifié sur la base de celui en vigueur dans les communes de la première catégorie.

Taux des allocations de chômage.

(Semaine de 6 jours.)

5. WERKLOOSHEID.

Deze sector valt hoofdzakelijk onder de bevoegdheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

De vermindering van het aantal werklozen had tot gevolg dat de uitgaven van 5.760 miljoen frank in 1960 daalden tot 3.996 miljoen frank in 1964, hoewel het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen werd verhoogd.

De hiernavolgende tabel toont de evolutie van het dagselijkse bedrag van de werkloosheidsuitkeringen sinds 6 december 1959. Er zij opgemerkt dat het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen sinds september jongstleden eenvormig werd gemaakt op basis van het voor de gemeenten van eerste categorie vigerende bedrag.

Bedrag van de werkloosheidsuitkeringen.

(Zesdaagse arbeidsweek)

Catégorie chômeur	Groupe commune Groep van gemeenten	Taux valable au Uitkeerbaar bedrag op						Categorie van werklozen
		6-12-59	7-1-62	1-8-62	1-12-63	1-8-64	20-9-64	
I. Travailleurs mariés dont l'épouse s'occupe exclusivement des soins du ménage. Travailleurs majeurs cohabitant avec une personne du sexe féminin qui s'occupe exclusivement des soins du ménage ...	I	108,65	121,00	124,02	127,05	130,07	130,07	I. Gehuwde arbeiders wier echtgenote zich uitsluitend met het huishouden bezighoudt. Meerderjarige arbeiders die samenwonend met een vrouw die zich uitsluitend met het huishouden bezighoudt.
	II	100,45	112,00	114,80	117,60	120,40		
II. Travailleurs mariés dont l'épouse ne s'occupe pas exclusivement des soins du ménage. Travailleurs majeurs vivant seuls ou exclusivement avec des enfants pour lesquels ils peuvent prétendre à des allocations familiales ...	I	99,42	111,00	113,77	116,55	119,32	119,32	II. Gehuwde arbeiders wier echtgenote zich niet uitsluitend met het huishouden bezighoudt. Meerderjarige arbeiders die alleen leven of uitsluitend met kinderen voor wie zij aanspraak kunnen maken op kinderbijslag.
	II	92,25	102,00	104,55	107,10	109,65		
III. Travailleurs majeurs n'appartenant pas à une des catégories précédentes ...	I	97,37	108,00	110,70	113,40	116,10	116,10	III. Meerderjarige arbeiders die niet tot een van de vorige categorieën behoren.
	II	90,20	100,00	102,50	105,00	107,50		
IV. Travailleuses chef-de-ménage ...	I	75,85	98,00	100,45	102,90	105,35	105,35	IV. Arbeidsters gezinshoofd.
	II	70,72	90,00	92,25	94,50	96,75		
V. Travailleuses n'appartenant pas à la catégorie IV; travailleurs âgés de 18 à 20 ans inclusivement ...	I	71,75	80,00	82,00	84,00	86,00	86,00	V. Arbeidsters die niet tot de IV ^e categorie behoren; arbeiders van 18 tot en met 20 jaar.
	II	66,62	74,00	75,85	77,70	79,55		
VI. Travailleuses âgées de 18 à 20 ans inclusivement qui n'appartiennent pas à la catégorie IV ...	I	57,40	62,00	63,55	65,10	66,65	66,65	VI. Arbeidsters van 18 tot en met 20 jaar die niet tot de IV ^e categorie behoren.
	II	52,27	58,00	59,45	60,90	62,35		
VII. Travailleurs âgés de moins de 18 ans ...	I	45,10	50,00	51,25	52,50	53,75	53,75	VII. Arbeiders beneden 18 jaar.
	II	41,00	46,00	47,15	48,30	49,45		
VIII. Travailleuses âgées de moins de 18 ans qui n'appartiennent pas à la catégorie IV ...	I	37,92	42,00	43,05	44,10	45,15	45,15	VIII. Arbeidsters beneden 18 jaar die niet tot de IV ^e categorie behoren.
	II	33,82	38,00	38,95	39,90	40,85		

6. AUTRES SECTEURS.

a) Handicapés.

Les crédits budgétaires concernant les handicapés ont été majorés afin de permettre de faire face aux obligations découlant de la législation en vigueur. La situation de cette catégorie sociale particulièrement digne d'intérêt n'échappe pas au gouvernement.

Evolution de l'allocation des handicapés.

(Montants annuels
y compris l'indexation.)

	1958	1960	1962	1-8-1964
—	—	—	—	—
30 % d'invalidité	4.590	4.830	4.951	5.579
50 % d'invalidité	7.650	8.050	8.251	9.298
70 % d'invalidité	13.230	13.860	14.207	15.953
100 % d'invalidité :				
a) hommes mariés	26.200	27.500	28.188	31.175
b) autres catégories	25.200	26.500	27.163	30.530

A partir du 1er janvier 1963 le montant des allocations a été augmenté de 7,30 % (arrêté royal du 8 février 1963). Les plafonds d'état de besoin ont été majorés de 9,43 % à partir de la même date (arrêté royal du 4 février 1963).

b) Maladies professionnelles.

En ce qui concerne les maladies professionnelles il y a lieu de signaler l'entrée en vigueur au 1er janvier 1964 de la loi du 24 décembre 1963 qui remplace par un nouveau régime celui prévu par la loi de 1927.

Outre que la silicose des ouvriers mineurs est désormais reconnue comme maladie professionnelle, le nouveau régime est étendu aux marins de la marine marchande, aux membres des entreprises familiales, aux personnes qui, par suite d'incapacité physique de travail ou de chômage, se soumettent à une réadaptation professionnelle, aux agents temporaires et aux stagiaires de l'Etat, des provinces, des communes, aux professeurs de l'enseignement technique subventionné et aux élèves et étudiants fréquentant des cours techniques professionnels pratiques ou des laboratoires. D'autre part, alors qu'auparavant seuls les artisans pouvaient souscrire une assurance libre contre les risques de maladies professionnelles, le nouveau régime étend cette possibilité à toutes les personnes auxquelles l'assurance obligatoire n'est pas applicable.

7. LA GESTION PARITAIRE.

La loi sur la gestion paritaire a été mise progressivement en application. Elle est actuellement appliquée à l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité, l'Office national des pensions pour ouvriers, l'Office national de sécurité sociale, le Fonds national de retraite des ouvriers mineurs et la Caisse nationale des vacances annuelles.

Elle le sera bientôt à la Caisse nationale de pensions pour employés et à l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés.

8. DECENTRALISATION DE CERTAINS SERVICES.

Dans le but de faciliter et d'accélérer la procédure administrative en matière de pensions, certains services ont été décentralisés vers Gand, Liège, Arlon et Hasselt. Le pro-

6. ANDERE SECTOREN.

a) Minder-validen.

De begrotingskredieten voor de minder-validen werden verhoogd om het hoofd te kunnen bieden aan de uit de vigerende wetgeving voortvloeiende verplichtingen. De toestand van deze sociale categorie verdient bijzondere aandacht en ontgaat de Regering dan ook niet.

Evolutie van de uitkering voor minder-validen.

(Jaarlijkse bedragen met inbegrip van de aanpassing aan het indexcijfer.)

	1958	1960	1962	1-8-1964
—	—	—	—	—
30 % invaliditeit	4.590	4.830	4.951	5.579
50 % invaliditeit	7.650	8.050	8.251	9.298
70 % invaliditeit	13.230	13.860	14.207	15.953
100 % invaliditeit :				
a) gehuwde mannen	26.200	27.500	28.188	31.175
b) andere categorieën	25.200	26.500	27.163	30.530

Vanaf 1 januari 1963 is het bedrag van de uitkeringen verhoogd met 7,30 % (koninklijk besluit van 8 februari 1963). De maximumcijfers betreffende behoeftige toestand zijn vanaf dezelfde datum verhoogd met 9,43 % (koninklijk besluit van 4 februari 1963).

b) Beroepsziekten.

Met betrekking tot de beroepsziekten valt te vermelden dat de wet van 24 december 1963, waarbij de regeling van de wet van 1927 door een nieuwe wordt vervangen, op 1 januari 1964 in werking is getreden.

De mijnwerkerssilicose wordt voortaan als beroepsziekte erkend. Bovendien is de nieuwe regeling voortaan ook van toepassing op de zeelieden ter koopvaardij, op de leden van familiebedrijven, op de personen die, ten gevolge van lichamelijke arbeidsongeschiktheid of van werkloosheid, omscholing genieten, op de tijdelijke personeelsleden en de stagiairs in dienst van het Rijk, de provincies, de gemeenten, op de leraars van het gesubsidieerd technisch onderwijs en de leerlingen en studenten die praktische leer-gangen van het technisch of beroepsonderwijs of in laboratoria volgen. Daarenboven kunnen alle personen die niet onder de verplichte verzekering vallen, ingevolge de nieuwe regeling een vrijwillige verzekering tegen de risico's van beroepsziekten kunnen afsluiten, terwijl die mogelijkheid voorheen slechts voor ambachtslieden bestond.

7. HET PARITAIR BEHEER.

De wet op het paritair beheer is geleidelijk in werking gebracht. Thans vindt zij toepassing in het Rijksinstituut voor ziekte-en invaliditeitsverzekering, in de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, in de Rijksdienst voor arbeiderspensioenen, in de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, het Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers en in de Rijkskas voor jaarlijks verlof.

Eerlang zal zij toepasselijk worden gemaakt op de Nationale Kas voor bediendenpensioenen en op de Rijksdienst voor kinderbijslag voor zelfstandigen.

8. DECENTRALISATIE VAN BEPAALDE DIENSTEN.

Om de administratieve procedure, met name inzake pensioenen, te vergemakkelijken en te versnellen, werden bepaalde diensten gedecentraliseerd over Gent, Luik, Aar-

cessus de décentralisation sera étendu à toutes les provinces et doit s'accompagner d'une simplification de la procédure.

* * *

Le Ministre a conclu en reportant sur l'ensemble du gouvernement et sur le Parlement le mérite des réalisations sociales accomplies depuis 1961 et en marquant sa volonté d'assurer la permanence du progrès social pour l'ensemble de la population.

DISCUSSION GENERALE.

L'exposé du Ministre a été suivi d'un large débat qui a permis aux membres de la Commission de faire valoir leur opinion quant à la politique sociale suivie par le gouvernement et à un certain nombre d'améliorations qu'il conviendrait d'apporter à la législation en vigueur.

Un premier membre de la Commission a mis l'accent sur la nécessité de simplifier la législation sociale. A force d'entrer dans les détails, les lois ne peuvent plus être appliquées qu'avec rigidité alors qu'elles devraient l'être avec souplesse. Tel est le cas, notamment, en ce qui concerne les preuves relatives au passé professionnel qui conditionnent le montant des pensions de retraite : malgré les assurances que le Ministre a données au Parlement, les services administratifs appliquent la loi à la lettre et non dans son esprit, ceci au détriment des travailleurs.

Après avoir demandé que la législation sociale fasse la distinction qui s'impose entre les sanctions administratives et les sanctions pénales, le même membre aborde le problème de l'assurance maladie-invalidité. Personne, affirme-t-il, n'est en mesure d'évaluer, à quelques centaines de millions de francs près, quelle sera l'incidence financière de la réforme de l'A. M. I. après les accords du 25 juin. En ce qui concerne la représentativité des organisations professionnelles du Corps Médical, ce membre ne peut admettre les critères arrêtés qui ont pour conséquence d'écartier une organisation minoritaire ayant accepté de collaborer à l'application de la loi du 9 août 1963. Jamais, déclare ce membre, le Parlement ne pourra accepter de réservé à une seule organisation, le monopole de la représentation syndicale.

Ayant encore exprimé des doutes quant à l'efficacité de la gestion paritaire, ce membre conclut en exprimant sa satisfaction de voir le Gouvernement tenir les promesses faites lors de son accession au pouvoir.

* * *

Un deuxième membre considère que, dans le concert des nations, la Belgique occupe certainement une place enviable quant à l'ampleur de ses réalisations sociales. Au nom de son groupe, il félicite le Ministre et le Gouvernement de mener une politique sociale couvrant toutes les couches de la population.

Il aborde ensuite plusieurs sujets et pose des questions :

— *Programmation sociale* : bien que l'accord réalisé entre les partenaires sociaux couvre la période comprise jusqu'au 31 décembre 1965, ne doit-on pas craindre que la programmation sociale arrêtée dans le secteur public ait des répercussions dans le privé ?

len en Hasselt. Bedoelde decentralisatie zal verder worden doorgevoerd over alle provincies en tevens gepaard gaan met een vereenvoudiging van de procedure.

* * *

Tot slot verklaarde de Minister dat de verdienste van de sedert 1961 bereikte sociale verwezenlijkingen toekomt aan de ganse Regering en aan het Parlement en gaf hij zijn voornemen te kennen om ook in de toekomst de ganse bevolking in de sociale vooruitgang te laten delen.

ALGEMENE BESPREKING.

Na de uiteenzetting van de Minister vond een uitvoerig debat plaats dat de leden van de Commissie de gelegenheid bood om hun zienswijze over de sociale politiek van de Regering en over één aantal wenselijk geachte verbeteringen van de huidige wetgeving te ontwikkelen.

Een eerste lid van de Commissie legde de nadruk op de noodzaak van een vereenvoudiging van de sociale wetgeving. Aangezien de wetten al te zeer in details treden, kunnen ze alleen op een strakke wijze, zonder de minste soepelheid, worden toegepast. Dit geldt in het bijzonder voor de bewijsstukken in verband met de vroegere beroepsbezigheid, waaraan het bedrag van het ouderdomspensioen afhankelijk is : ondanks de toezegging die de Minister aan het Parlement heeft gedaan, passen de administratieve diensten de wet naar de letter en niet naar de geest toe, ten nadele van de arbeiders.

Na er te hebben op aangedrongen dat in de sociale wetgeving een onderscheid wordt gemaakt tussen administratieve sancties en strafmaatregelen, snijdt hezelfde lid het probleem van de verzekering tegen ziekte en invaliditeit aan. Niemand, zo verklaart hij, is in staat, op enkele honderden miljoenen frank na, te ramen welke financiële terugslag de hervorming van de Z. I. V. na de akkoorden van 25 juni zal hebben. Wat het representatieve karakter van de beroepsorganisatie der geneesheren betreft, kan dit lid niet akkoord gaan met de aangelegde maatstaven, waardoor een minderheidsorganisatie wordt uitgesloten, die heeft aanvaard mede te werken aan de toepassing van de wet van 9 augustus 1963. Het lid spreekt als zijn mening uit dat het Parlement nooit zal kunnen aanvaarden dat één enkele organisatie het monopolie van de syndicale vertegenwoordiging krijgt.

Na de doeltreffendheid van het paritaire beheer in twijfel te hebben getrokken, spreekt het lid er tot besluit zijn voldoening over uit dat de Regering de bij haar ambtsaanvaarding gedane beloften inlost.

* * *

Een tweede lid is van oordeel dat België, ten aanzien van de omvang van zijn sociale voorzieningen, onbetwistbaar een benijdenswaardige plaats bekleedt t.o.v. de andere landen. Namens zijn fractie wenst hij de Minister en de Regering geluk omdat zij een sociaal beleid, waar alle lagen van de bevolking baat bij vinden, voeren.

Hij behandelt vervolgens verscheidene onderwerpen en stelt vragen :

— *Sociale programmatie* : moet niet worden gevreesd dat, hoewel de overeenkomst tussen de sociale partners betrekking heeft op de periode tot 31 december 1965, de sociale programmatie voor de overheidssector een terugslag zal hebben in de privé-sector ?

— *Allocations familiales* : ne faudrait-il pas pousser à plus d'uniformisation entre le régime des travailleurs salariés et celui des travailleurs indépendants ?

— *Enfants handicapés* : il faudrait étendre aux enfants handicapés des travailleurs indépendants les mesures adoptées en faveur des enfants handicapés des travailleurs salariés.

— *Estropiés, mutilés, handicapés* : les crédits inscrits au budget ne permettent pas d'améliorer le régime des allocations en 1965. Il conviendrait cependant de remédier à cette situation et de faire droit aux légitimes désidérata des intéressés et, particulièrement, aux revendications des aveugles.

— *Pensions* : la justification de la carrière professionnelle pose chaque jour des problèmes qu'il conviendrait de résoudre. Les enquêtes et les formalités administratives durent trop longtemps, ce qui crée des situations lamentables.

— *Décentralisation* : l'initiative prise par le gouvernement dans ce domaine est excellente. Il faudrait ouvrir un bureau à Anvers.

* * *

Un troisième membre s'intéresse d'abord au problème de la « liberté du travail » pour les pensionnés. Cette liberté, entière dans le secteur public, est limitée dans le secteur privé. Sans doute, la notion du travail occasionnel a-t-elle été sensiblement élargie par les arrêtés royaux des 3 et 18 janvier 1964 mais ce n'est pas suffisant. Différentes propositions de loi traitant de cet objet ont été déposées. Celle déposée par son groupe est la plus radicale : pourquoi ne la discute-t-on pas ?

Au sujet de la situation des handicapés, le même membre demande au Ministre de résoudre les points suivants :

— Paiement des allocations dès la naissance et non depuis l'âge de 14 ans comme la législation le prévoit.

— Paiement d'une allocation familiale augmentée pour les enfants handicapés âgés de 14 ans et qui sont atteints d'une invalidité d'au moins 30 %.

— Revalorisation des allocations qui, exception faite de l'indexation, n'ont pratiquement plus été revues depuis 1955.

A ce propos, le membre fait observer que si les efforts consentis en faveur des handicapés devraient avoir pour but de favoriser le travail, la réglementation actuelle va à l'encontre de ce principe et pénalise, dans la pratique, de nombreux ménages.

Le même membre regrette, par ailleurs, les retards constatés dans l'examen des dossiers de pensionnés ainsi que dans la liquidation des pensions proprement dites. Ces retards sont particulièrement importants lorsque le bénéficiaire relève de l'application d'une convention internationale.

De même, l'application stricte des règles relatives à la preuve de la carrière professionnelle a eu pour résultat de priver de très nombreux bénéficiaires du taux de pension dont ils auraient joui dans le cadre de la loi du 21 mai 1955.

Ce membre met encore l'accent sur les difficultés qui découlent, pour les bénéficiaires, du versement à leur employeur des indemnités auxquelles ils ont droit en cas d'accident.

— *Kinderbijslag* : moet niet worden gestreefd naar meer eenvormigheid tussen de regeling voor de loonarbeiders en die voor de zelfstandigen ?

— *Minder-valide kinderen* : de maatregelen ten gunste van de minder-valide kinderen van loonarbeiders zouden tot de minder-valide kinderen van zelfstandigen moeten worden uitgebreid.

— *Gebrekkigen, vermindert, minder-validen* : de op de begroting uitgetrokken kredieten maken het niet mogelijk de uitkeringsregeling in 1965 te verbeteren. Het is nochtans wenselijk dat in deze toestand wordt voorzien en dat gevolg wordt gegeven aan de rechtmatige eisen van de betrokkenen, in het bijzonder aan die van de blinden.

— *Pensioenen* : de staving van de beroepsloopbaan doet iedere dag problemen ragen waarvoor een oplossing moet worden gevonden. Het administratief onderzoek en de administratieve formaliteiten nemen te veel tijd in beslag en daardoor ontstaan jammerlijke situaties.

— *Decentralisatie* : het initiatief dat op dit gebied door de Regering werd genomen, verdient alle lof. Te Antwerpen zou een bureau moeten worden geopend.

* * *

De belangstelling van een derde lid gaat in de eerste plaats naar het probleem van de « vrijheid van arbeid » voor de gepensioneerden. Deze vrijheid is onbeperkt in de overheidssector en beperkt in de privé-sector. Het begrip « gelegenheidswerk » is weliswaar aanzienlijk verruimd door de koninklijke besluiten van 3 en 18 januari 1964, doch dit is niet voldoende. In verband hiermede werden verscheidene wetsvoorstel ingediend. Dat van zijn fractie is het meest radicale : waarom wordt het niet behandeld ?

Nopens de toestand van de minder-validen vraagt hetzelfde lid dat de Minister de volgende punten zou regelen :

— Betaling van de uitkeringen vanaf de geboorte en niet vanaf de leeftijd van 14 jaar, zoals in de wetgeving is bepaald.

— Uitkering van verhoogde kinderbijslag voor de minder-valide kinderen van 14 jaar en ouder die ten minste 30 % invaliditeit hebben.

— Herwaardering van de uitkeringen die, afgezien van de aanpassing aan het indexcijfer, sedert 1955 niet meer werden herzien.

In dit verband merkt het lid op dat, waar de maatregelen ten gunste van de minder-validen zouden moeten gericht zijn op het aanmoedigen van de arbeid, de huidige reglementering tegen dit principe ingaat en in de praktijk talrijke gezinnen benadeelt.

Hetzelfde lid spreekt verder zijn ontgocheling uit over de achterstand bij de behandeling van de dossiers der gepensioneerden en bij de uitbetaling van de eigenlijke pensioenen. Bijzonder groot is de achterstand i. v. m. gerechtigden die onder toepassing van een internationale overeenkomst vallen.

Zo is ook de strikte toepassing van de reglementering betreffende de staving van de beroepsloopbaan er de oorzaak van geweest dat zeer veel gerechtigden niet het pensioenbedrag hebben gekregen waarop zij volgens de wet van 21 mei 1955 aanspraak konden maken.

Het lid wijst nog op de moeilijkheden die voor de gerechtigden voortvloeien uit het feit dat de vergoedingen die hun bij een arbeidsongeval zijn verschul-

cident du travail. Se réjouissant de l'accord intervenu dans le secteur de l'assurance maladie-invalidité, il cite les objections formulées par des organisations de travailleurs indépendants à propos de la manière dont ils sont intégrés dans l'A. M. I. Ces objections portent notamment sur les modalités d'inscription, la diversité des cotisations et la couverture des risques.

* * *

Un quatrième membre formule plusieurs observations touchant plus particulièrement à la situation des handicapés et à celle des travailleurs indépendants :

— Il n'est pas logique, estime-t-il, que l'adaptation des allocations familiales payées au bénéfice des enfants handicapés ait été réservée aux enfants des travailleurs salariés. Cet avantage devrait être étendu aux enfants des non-salariés.

— Pourquoi laisser subsister une différence de régime entre les enfants handicapés qui sont capables de recevoir un certain enseignement et ceux qui ne le sont pas ?

— L'adaptation des allocations familiales payées au bénéfice d'enfants handicapés suscite certains problèmes en raison du rang de ces enfants. En effet, si l'enfant handicapé occupe le 1er ou le 2e rang dans la famille, l'adaptation de l'allocation familiale au taux de l'allocation pour orphelins constitue un avantage plus considérable que si cet enfant occupe le 3e rang ou un rang suivant.

— Les services de contrôle des allocations familiales mènent actuellement des enquêtes quant à l'observance des articles 7 et 8 de la loi du 4 août 1930 qui excluent du bénéfice des allocations les personnes occupées dans des entreprises ne tenant pas de comptabilité régulière. Il s'agit généralement d'entreprises familiales. Il ne faudrait pas que les mesures rétroagissent sur la période pendant laquelle ce contrôle n'a pas été exercé.

— Il conviendrait de revoir le système d'indexation des cotisations pour les allocations familiales des travailleurs indépendants de façon à éviter d'éventuels rappels.

— En ce qui concerne l'assurance maladie-invalidité, l'intégration prévue des agents des services publics dans le régime obligatoire vaut-elle également pour les agents des provinces et des communes ainsi que pour le personnel enseignant des institutions officielles et libres ? (Le Ministre répond directement par l'affirmative à cette question). Le même membre demande encore l'accélération de l'intégration des estropiés, mutilés et handicapés dans l'A. M. I.

* * *

Un cinquième membre consacre son intervention à la situation des veuves.

— Selon lui, une solution avait été espérée au problème des veuves qui travaillent mais qui devraient bénéficier, pour leurs enfants, des allocations majorées pour orphelins. (Le Ministre marque immédiatement son accord avec ce principe mais il fait observer que pour l'appliquer, il est indispensable de déposer un projet ou une proposition de loi. Le texte approprié pourrait être préparé par une sous-commission de la Commission de la Prévoyance sociale. La Commission marque son accord sur cette suggestion).

Le même membre s'étonne de la longueur des délais exigés pour l'attribution d'une pension de veuve. Ne pourrait-on accorder des avances aux intéressées ?

digd, aan de werkgevers worden gestort. Hij spreekt zijn voldoening uit over de overeenkomst die in verband met de verzekering tegen ziekte en invaliditeit is bereikt, doch wijst op de bezwaren die door de organisaties van zelfstandigen worden aangevoerd tegen de wijze waarop laatstgenoemden in de Z. I. V. worden opgenomen. Deze bezwaren hebben inzonderheid betrekking op de bepalingen betreffende de inschrijving, op de uiteenlopende bijdragen en de gedekte risico's.

* * *

Een vierde lid maakt verschillende opmerkingen die meer in het bijzonder betrekking hebben op de toestand van de minder-validen en van de zelfstandigen.

— Het is niet logisch, volgens dat lid, dat de aanpassing van de kinderbijslag voor minder-validate kinderen alleen heeft plaats gehad voor kinderen van werknemers. Deze aanpassing moet ook voor de kinderen van zelfstandigen worden doorgevoerd.

— Waarom blijft een verschillende regeling van kracht voor de minder-invalide kinderen die wel en de andere, die niet geschikt zijn voor een bepaald onderwijsprogramma ?

— De aanpassing van de kinderbijslag voor minder-validate kinderen doet bepaalde problemen rijzen in verband met hun volgorde in het gezin. Bekleedt het minder-validate kind daarin de 1^e of 2^e plaats, dan zal de aanpassing van de kinderbijslag aan het bedrag van de wezenuitkering immers meer voordeel brengen dan indien het op een 3^e of een volgende plaats komt.

— De controlediensten van de Rijksdienst voor kinderbijslag stellen op dit ogenblik een onderzoek in naar de naleving van de artikelen 7 en 8 der wet van 4 augustus 1930 krachtens welke de in ondernemingen zonder regelmatige boekhouding tewerkgestelde personen van het genot van de bijslag worden uitgesloten. Doorgaans zijn dat gezinsbedrijven. Bedoelde maatregelen zouden geen terugwerkende kracht mogen hebben voor de periode waarin geen controle plaatsvond.

— De wijze waarop de bijdragen voor de kinderbijslag voor zelfstandigen aan het indexcijfer worden aangepast, zou moeten worden herzien om te voorkomen dat eventueel navorderingen worden geëist.

— Geldt de voorgenomen opneming van het overheids personeel in de regeling van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit eveneens voor de persooneelsleden van de provincies en gemeenten, alsmede voor de leerkrachten van de officiële en vrije inrichtingen ? (Deze vraag wordt door de Minister onmiddellijk bevestigend beantwoord). Hetzelfde lid dringt ook aan op bespoediging van de opneming der gebrekkigen, vermindert en minder-validen in de Z. I. V.

* * *

Een vijfde lid wijdt zijn betoog aan de toestand van de weduwen.

— Volgens hem werd een oplossing verwacht voor het probleem van de arbeidende weduwen, die voor hun kinderen verhoogde wezenuitkeringen zouden moeten ontvangen. (De Minister betuigt onmiddellijk zijn instemming met dit principe, doch wijst erop dat daartoe een wetsontwerp of -voorstel zou moeten worden ingediend. Een gepaste tekst zou door een subcommissie van de Commissie voor de Sociale Voorzorg kunnen worden uitgewerkt. De Commissie gaat akkoord met deze suggestie).

Hetzelfde lid spreekt er zijn verwondering over uit dat voor de toekenning van een weduwenpensioen zoveel tijd nodig is. Kan aan de betrokkenen geen voorschot worden uitgekeerd ?

Il souhaite également que l'examen des dossiers de pensions concernant des carrières mixtes soit accéléré grâce à une décentralisation des bureaux administratifs et que des avances soient également accordées aux bénéficiaires de ces pensions.

* * *

Un sixième membre traite du problème des pensions et de celui des handicapés.

— En ce qui concerne les recours en appel, le « recommandé postal » conditionne-t-il la recevabilité du recours ? Certains bureaux d'appel déclarent irrecevables les recours n'ayant pas fait l'objet d'un envoi « recommandé ». (Le Ministre précise que cette façon de faire est contraire aux instructions. L'envoi « recommandé » n'est qu'une garantie pour l'appelant.)

— Ce membre évoque aussi les récupérations opérées par l'administration auprès des héritiers de personnes ayant touché indûment des montants de pensions trop élevés. Il demande que, dans ces cas précis, les règles de récupération soient revues. Il émet le vœu que l'arrêté royal portant application de la loi sur le paiement des cotisations pendant la période des études soit publié à bref délai.

— En ce qui concerne les handicapés, le même membre se rallie aux déclarations déjà faites. Il défend l'amendement qu'il a déposé afin d'augmenter les crédits budgétaires et de permettre ainsi de porter l'allocation payée aux handicapés atteints d'une invalidité de 100 % au niveau de la pension de vieillesse.

* * *

Un septième membre estime que l'allocation des handicapés devrait être portée à 450 francs par an et par pourcentage d'invalidité. Il suggère d'établir une programmation sociale dans le but d'améliorer la situation de cette catégorie sociale. Il souligne, d'autre part, combien les dispositions légales en vigueur peuvent créer des situations malheureuses, notamment dans les ménages où la femme est handicapée tandis que le mari travaille. Ces dispositions devraient être revues sans, pour autant, ouvrir la porte aux abus.

Au sujet des pensions, il demande que le plafond des ressources des travailleurs indépendants soit relevé compte tenu de la révision cadastrale. Il s'informe en outre des perspectives tracées en ce qui concerne la possibilité, pour les personnes ayant acquis des droits à la reconnaissance nationale, d'obtenir une pension prématurée. Il souhaite enfin la réalisation de la 3e phase de la programmation gouvernementale en matière de pensions.

* * *

Un huitième membre salue les réalisations sociales du Gouvernement dont les promesses, souligne-t-il, ont été largement tenues et sont même dépassées dans certains cas. Néanmoins, quelques points contenus dans la déclaration gouvernementale restent à résoudre. Il s'agit notamment de la création d'un Institut national de la sécurité sociale à laquelle le groupe dont le membre fait partie attache beaucoup d'importance, de même qu'à la cogestion des institutions parastatales par les représentants des employeurs et des travailleurs. À ce propos, ce membre fait observer que la loi sur la gestion paritaire votée il y a deux ans n'est pas encore appliquée à la Caisse nationale des pensions pour employés ni à l'Office national des allocations familiales. C'est la raison pour laquelle il a déposé une proposition

Hij wenst verder dat het onderzoek van de pensioendossiers in verband met gemengde loopbanen wordt bespoedigd door een decentralisatie van de administratieve diensten en dat aan de gerechtigden op bedoelde pensioenen eveneens voorschotten worden uitgekeerd.

* * *

Een zesde lid behandelt het probleem van de pensioenen en dat van de minder-validen.

— Is beroep alleen ontvankelijk wanneer de voorwaarde van het « ter post aangetekend schrijven » is vervuld ? Sommige commissies van beroep beschouwen het beroep, dat niet is ingesteld bij aangetekend schrijven, als onontvankelijk. (De Minister verklaart dat deze handelwijze in strijd is met de onderrichtingen. De « aangetekende » brief is alleen maar een waarborg voor de appellant.)

— Het lid heeft het ook over de terugvorderingen die door het Bestuur worden geëist van de erfgenamen van personen die ten onrechte te hoge pensioenbedragen hebben ontvangen. Hij verzoekt voor die gevallen om herziening van de regelen inzake terugvordering. Hij spreekt de wens uit dat het koninklijk besluit tot toepassing van de wet op de betaling van de bijdragen gedurende de studietijd binnenkort zal worden gepubliceerd.

— Wat de minder-validen betreft, sluit het lid zich aan bij hetgeen daarover reeds is gezegd. Hij verdedigt het door hem voorgesteld amendement tot verhoging van de begrotingskredieten, waardoor het mogelijk zou zijn de tegemoetkoming aan minder-validen met een invaliditeit van 100 % op het niveau van het ouderdomspensioen te brengen.

* * *

Een zevende lid is van oordeel dat de tegemoetkoming aan minder-validen moet worden verhoogd tot 450 frank per jaar en per invaliditeitspercentage. Hij stelt voor dat een sociale programmatie wordt opgemaakt ten einde de toestand van deze sociale categorie te verbeteren. Hij wijst er verder op tot welke ongelukkige toestanden de huidige wetsbepalingen kunnen leiden, met name in gezinnen waar de vrouw minder valide is en de echtgenoot werkt. De desbetreffende bepalingen moeten worden herzien, zonder dat daarom de deur voor misbruiken wordt opengezet.

Met betrekking tot de pensioenen verzoekt hij om verhoging van de maximumgrens van de inkomsten der zelfstandigen, in verband met de herziening van het kadastral inkomen. Hij informeert verder naar de vooruitzichten inzake de mogelijke toekenning van een vervroegd pensioen aan personen die aanspraken kunnen doen gelden op de nationale erkentelijkheid. Ten slotte dringt hij aan op de uitvoering van de 3^e fase van het regeringsprogram inzake pensioenen.

* * *

Een achtste lid spreekt zijn voldoening uit over al wat op sociaal gebied is tot stand gebracht door de Regering, die, zo onderstreept hij, haar beloften ten volle heeft ingelost en ze zelfs in een bepaald geval heeft overtroffen. Niettemin wachten enkele punten van de regeringsverklaring op een oplossing. Eén hiervan is de oprichting van een Nationaal instituut voor maatschappelijke zekerheid. Hij zegt dat de fractie waartoe hij behoort hier veel belang aan hecht, evenals trouwens aan het medebeheer over de parastatale instellingen door vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers. In dit verband vestigt het lid er de aandacht op dat de wet op het paritair beheer, die twee jaar geleden werd goedgekeurd, nog niet wordt toegepast in de Nationale kas voor bediendenpensioenen en in de Rijksdienst voor kinder-

de loi destinée à accélérer la mise en application intégrale de la loi du 25 avril 1963.

Le même membre souhaite que le Parlement garde le droit d'amendement à l'occasion de la discussion du nouveau projet de loi concernant l'assurance maladie-invalidité. Dès à présent, il marque sa volonté de faire respecter le principe de la représentation des minorités. Il n'est pas possible, selon lui, d'admettre la dictature des Chambres syndicales des médecins et d'écartier des conseils créés au sein de l'I. N. A. M. I., les médecins ayant accepté d'appliquer la loi du 9 août 1963.

* * *

Après s'être informé des raisons pour lesquelles les subventions de l'Etat au régime des allocations familiales des travailleurs non salariés sont encore à charge du budget de la Prévoyance Sociale, un neuvième membre pose une série de questions concernant la situation des ouvriers et des pensionnés mineurs :

— Il conviendrait de revoir le mode de distribution des tickets de voyage accordés aux mineurs à l'occasion de leurs congés. Les tickets devraient permettre les déplacements à l'étranger.

— Les mineurs auxquels une pension d'invalidité a été refusée sont placés dans une situation invraisemblable. En effet, les Caisses de prévoyance exigent qu'ils aient repris leur travail à la mine avant d'accepter de revoir leur situation. Or, les services d'embauche des charbonnages les refusent, ce qui les réduit pratiquement à vivre des allocations de chômage ou de l'A. M. I. Une intervention énergique s'impose pour qu'il soit mis un terme à cette façon de faire.

— Il conviendrait de prendre en considération la situation des travailleurs de la surface qui ont été occupés dans des cokeries et qui, de ce fait, sont exclus du bénéfice de la loi sur la pension des ouvriers mineurs ce qui les prive des distributions de charbon.

Le membre cite également des cas où la récupération de sommes payées indûment à des pensionnés atteint des proportions exagérées.

* * *

Un dixième membre s'attache à la situation des « mineurs frontaliers » qui ont travaillé dans les charbonnages du Nord de la France. On leur refuse, au moment de la pension, la prise en considération de leurs années de travail en France.

Il attire l'attention du Ministre sur le fait que la réglementation en matière de chômage déduit de l'allocation octroyée aux veuves de mineurs le montant de leur pension, alors qu'il leur est permis de cumuler la pension de survie avec les revenus d'une activité professionnelle.

Ce membre demande encore que le Gouvernement précise sa position à l'égard de l'assurance libre qui sera pratiquement vidée de sa substance après l'intégration des indépendants et des agents des services publics dans l'assurance obligatoire contre la maladie.

* * *

Un onzième membre souhaite que la nouvelle nomenclature des soins médicaux fasse l'objet de la publication d'une brochure à distribuer dans les organismes assureurs.

bijslag. Om die reden heeft hij een wetsvoorstel ingediend dat ten doel heeft de integrale toepassing van de wet van 25 april 1963 te bespoedigen.

Hetzelfde lid wenst dat het Parlement van het recht van amendering gebruik zal kunnen maken bij de besprekking van het nieuwe wetsontwerp betreffende de verzekering tegen ziekte en invaliditeit. Hij verklaart meteen dat hij vastbesloten is het principe van de vertegenwoordiging der minderheden te doen eerbiedigen. De dictatuur van de Syndicale Kamers der Geneesheren kan volgens hem niet worden aanvaard en het gaat niet op de geneesheren die zich bereid hebben verklaard de wet van 9 augustus 1963 toe te passen, uit de raden van het R. I. Z. I. V. te weren.

* * *

Na te hebben geïnformeerd naar de redenen waarom de rijkstoelage voor de kinderbijslagregeling voor de zelfstandigen nog steeds op de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg is ingeschreven, stelt een negende lid een aantal vragen met betrekking tot de toestand van de mijnwerkers en gepensioneerde mijnwerkers :

— Er zou een nieuwe regeling moeten worden getroffen in verband met de reishiljetten die aan de mijnwerkers worden uitgereikt voor hun vakantie. De biljetten zouden ook voor reizen naar het buitenland moeten kunnen gebruikt worden.

— De mijnwerkers aan wie een invaliditeitspensioen is geweigerd, verkeren in een onmogelijke toestand : de pensioenkassen weigeren immers hun toestand opnieuw te onderzoeken zolang zij het werk in de mijn niet hebben hervat. Aangezien zij echter door de aanwervingsdiensten van de steenkolenmijnen niet worden aanvaard, blijft hun in de praktijk geen andere keuze dan te leven van de werkloosheidssuitkeringen of de uitkeringen van de Z. I. V. Een energiek ingrijpen is nodig om hieraan een einde te maken.

— Aandacht dient te worden besteed aan de toestand van de bovengrondse arbeiders die in de cokesfabrieken hebben gewerkt en die als gevolg hiervan niet onder toepassing van de wet op de mijnwerkerspensioenen vallen, zodat zij ook geen steenkolen ontvangen.

Het lid haalt eveneens gevallen aan waarin men al te ver gaat bij de terugvordering van ten onrechte aan gepensioneerden uitgekeerde bedragen.

* * *

Een tiende lid staat stil bij de toestand van de grensarbeiders die in de steenkolenmijnen van Noord-Frankrijk hebben gewerkt. Wanneer zij de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, worden de door hen in Frankrijk gepresteerde jaren niet in aanmerking genomen.

Hij vestigt de aandacht van de Minister op het feit dat krachtens de werkloosheidsreglementering de uitkering aan weduwen van mijnwerkers wordt verminderd met het bedrag van hun pensioen, terwijl diezelfde weduwen de inkomsten uit een beroepsbezighed mogen cumuleren met een overlevingspensioen.

Ten slotte vraagt dit lid dat de Regering haar standpunt zou bepalen ten opzichte van de vrijwillige verzekering, die praktisch geen betekenis meer zal hebben na de opneming van de zelfstandigen en het overheidspersoneel in de verplichte ziekteverzekering.

* * *

Een elfde lid wenst dat de nieuwe nomenclatuur van de medische verstrekkingen wordt gepubliceerd in de vorm van een aan de verzekeringsinstellingen te bezorgen brochure.

Un douzième membre estime injustifiée la suppression des allocations familiales aux étudiants travaillant occasionnellement pendant les vacances.

Un treizième membre demande au Gouvernement d'améliorer le régime de l'épargne pré-nuptiale et de présenter au Parlement le projet de loi sur les congés culturels qui a déjà fait l'objet d'un examen de la part d'un groupe de travail composé de membres des commissions de la Prévoyance sociale de la Chambre et du Sénat.

Réponse du Ministre.

a) *Problèmes institutionnels.*

Dans sa réponse, le Ministre a abordé d'abord les problèmes de caractère institutionnel.

— Il est d'accord pour simplifier la législation sociale, mais il fait observer que nous avons tous des responsabilités à prendre en la matière. Il est d'ailleurs nécessaire de faire le point de notre législation sociale, d'en adapter les structures, de les uniformiser dans toute la mesure du possible et de les simplifier.

— Le Gouvernement n'a pas renoncé au programme esquisé dans sa déclaration du 2 mai 1964 mais, en ce qui concerne la création d'un Institut national de sécurité sociale, il est impossible qu'il précise ses intentions pour le moment. L'objectif d'un tel institut serait notamment d'établir plus d'uniformisation dans la gestion financière et la comptabilité des diverses institutions de la sécurité sociale. A ce propos, il faut bien constater que chaque secteur est extrêmement jaloux de son autonomie et ce sentiment s'est encore renforcé depuis l'instauration de la gestion paritaire. Il est à noter en outre que la situation de trésorerie du régime s'est améliorée au point qu'aucune avance de fonds n'a été sollicitée du ministère des Finances depuis le début de la présente législature. La publication, depuis 1961, du rapport général annuel de la sécurité sociale met à la disposition de chacun des données dont l'intérêt n'est pas à souligner.

— En ce qui concerne l'application de la loi sur la gestion paritaire, elle est pratiquement réalisée dans toutes les institutions où elle était prévue. Elle sera étendue très prochainement à la Caisse nationale des pensions pour employés. Il restera à résoudre le cas de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés au sujet de laquelle le législateur a admis que des problèmes se posent. Le Gouvernement est cependant décidé à appliquer la loi dans son intégralité.

b) *Problèmes de caractère général.*

Le Ministre répond ensuite à quelques questions de caractère général.

— Il annonce que le Gouvernement arrêtera dans les prochains jours, les mesures qu'il prendra d'ici la fin de la législature pour réaliser les points encore en suspens de son programme. Sa politique sociale s'est appuyée sur une large consultation de tous les milieux intéressés.

— Il a été fait état de la distinction à opérer, dans la législation sociale, entre les sanctions de caractère admi-

Naar het oordeel van een twaalfde lid is de afschaffing van de kinderbijslag voor studenten die tijdens de vakantie gelegenheidswerk verrichten een onbillijke maatregel.

Een dertiende lid verzoekt de Regering een betere regeling in verband met het voorhuwelijkspareren uit te werken en het wetsontwerp betreffende het cultureel verlof — dat reeds werd onderzocht door een werkgroep waarin leden van de Kamer- en de Senaatscommissie voor de Sociale Voorzorg zitting hadden — aan het Parlement voor te leggen.

Antwoord van de Minister.

a) *Institutionele problemen.*

In zijn antwoord behandelde de Minister eerst de problemen van institutionele aard.

— Hij stemt in met een vereenvoudiging van de sociale wetgeving, doch wijst erop dat iedereen ter zake zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Het is trouwens noodzakelijk dat het bestek van onze sociale wetgeving wordt opgemaakt, dat de structuren ervan worden aangepast en zoveel mogelijk eenvormig worden gemaakt en vereenvoudigd.

— De Regering heeft niet afgezien van het in haar verklaring van 2 mei 1961 geschetste programma, doch zij kan op dit ogenblik onmogelijk nadere uitleg verstrekken over haar plannen met betrekking tot het Nationaal instituut voor maatschappelijke zekerheid. Een dergelijk instituut zou in het bijzonder ten doel hebben meer eenvormigheid te brengen in het financiële beheer en de boekhouding van de diverse instellingen der sociale zekerheid. In dit verband moet worden geconstateerd dat elke sector angstvallig zijn autonomie wil vrijwaren en dat deze bekommernis nog duidelijker aan het licht is gekomen sedert de invoering van het paritair beheer. Bovendien zij opgemerkt dat de financiële positie van de regeling derwijze is verbeterd dat sedert het begin van de huidige legislatuur geen enkel voorschot is gevraagd aan het Ministerie van Financiën. Door de publicatie, sedert 1961, van het algemeen jaarverslag over de sociale zekerheid worden aan iedereen gegevens verstrekt waarvan het belang overduidelijk is.

— De toepassing van de wet op het paritair beheer is praktisch een voldongen feit in alle instellingen waarvoor ze was bedoeld. Zeer binnenkort zal ze ook worden toegepast bij de Nationale kas voor bediendenpensioenen. Een oplossing moet nog worden gevonden voor de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers. De wetgever heeft erkend dat hier problemen rijzen, maar de Regering is vastbesloten de wet volledig toe te passen.

b) *Algemene problemen.*

De Minister beantwoordt vervolgens enkele vragen van algemene aard.

— Hij kondigt aan dat de Regering tijdens de eerstvolgende dagen zal bepalen welke maatregelen zullen worden genomen om de nog niet geregelde punten van haar programma vóór het einde van de huidige legislatuur af te handelen. Bij het voeren van haar sociaal beleid heeft de Regering steeds uitvoerig overleg gepleegd met alle betrokken kringen.

— Er werd op gewezen dat in de sociale wetgeving een onderscheid zou moeten worden gemaakt tussen de admi-

nistratif et celles de caractère pénal. Le Gouvernement est conscient de l'importance de ce problème. La législation sera adaptée en fonction des décisions qui interviendront dans le cadre de la réforme judiciaire et de l'instauration éventuelle des tribunaux du travail.

— En ce qui concerne les congés culturels, une première phase d'application a été trouvée dans la loi sur la promotion sociale. Le Gouvernement examinera la possibilité d'étendre les principes de cette loi au secteur culturel.

c) Problèmes divers.

Le Ministre consacre la troisième partie de sa réponse aux problèmes ayant directement trait à chacun des secteurs de la sécurité sociale et aux handicapés.

1° Les pensions :

— La décision relative à l'exécution de la troisième phase du programme d'augmentation des pensions doit être prise très prochainement par le Gouvernement qui aura également à prendre position à l'égard :

- de la promesse faite aux bénéficiaires d'un statut de reconnaissance nationale, de jouir d'une pension prématurée;
- de la situation des invalides et des chômeurs difficilement plaçables;
- d'une plus grande souplesse quant à l'âge de la mise à la retraite.

— Pour ce qui est de la liberté de travail des pensionnés du secteur privé, le Ministre est d'avis qu'une étape a été accomplie avec les facilités nouvelles qui ont été accordées aux intéressés afin de leur permettre d'exercer une certaine activité professionnelle. Il estime que la plus grande prudence est requise en la matière, ce qui exclut toute improvisation.

— Quant aux difficultés diverses dont il a été fait état, le Ministre émet les appréciations suivantes :

— les dispositions de la loi relatives à la justification de la carrière d'un travailleur réclamant le droit à la pension doivent être appliquées dans un esprit de large compréhension. Il est souhaitable que les cas d'espèce nés d'une trop stricte application de la lettre — et non de l'esprit — de la loi lui soient soumis;

— un très gros effort a été accompli pour faire face à l'embouteillage des dossiers concernant des carrières mixtes. Néanmoins, des difficultés subsistent à la suite de l'augmentation sensible du nombre de demandeurs. La centralisation des services dans un même bâtiment (la Tour du Midi) permettra de gagner du temps dans la transmission des dossiers. Pour faciliter les choses, il serait sans doute préférable de prévoir un formulaire unique de demande de pension;

— les conventions internationales nous rendent tributaires de l'étranger dans le cadre des accords internationaux. Les intérêts de l'Etat belge doivent être sauvegardés mais la situation des bénéficiaires de pensions relevant d'un régime de convention internationale pourrait être améliorée par l'accélération du paiement d'une pension provisoire;

— le retard important que l'on a constaté dans la liquidation des pensions est en voie de résorption. Il a été provoqué par l'afflux de demandes émanant, pour le plus grand nombre, de travailleurs indépendants. Le personnel temporaire recruté pour faire face à la situation a fait

nistratieve sancties en de strafmaatregelen. De Regering is zich bewust van het belang van dit probleem. Bij de verbetering van de wetgeving zal rekening worden gehouden met de beslissingen die zullen worden genomen in het raam van de gerechtelijke hervorming en met de gebeurlijke oprichting van arbeidsrechtbanken.

— Het culturele verlof heeft een eerste toepassingsfase gevonden in de wet op de sociale promotie. De Regering zal nagaan of het in deze wet vervatte principe ook tot de culturele sector kan worden uitgebreid.

c) Diverse problemen.

In het derde deel van zijn antwoord handelt de Minister over de problemen die rechtstreeks verband houden met de sociale zekerheid en met de minder-validen.

1° Pensioenen :

— In de zeer nabije toekomst zal de Regering een beslissing moeten nemen met betrekking tot de uitvoering van de derde fase van het programma voor de verhoging van de pensioenen. Zij zal zich eveneens moeten beraden over :

- de toekenning van een vervroegd pensioen, zoals beloofd is aan de personen die aanspraak hebben op de nationale erkentelijkheid;
- de toestand van invaliden en moeilijk te plaatsen werklozen;
- de grootst mogelijke soepelheid met betrekking tot de pensioengerechtigde leeftijd.

— In verband met de vrijheid van arbeid voor de gepensioneerden uit de privé-sector is de Minister van oordeel dat een stap werd gedaan met de nieuwe faciliteiten die het de betrokkenen mogelijk maken een beperkte beroepsactiviteit uit te oefenen. Hij vindt dat hier de grootste voorzichtigheid is geboden en dat bijgevolg hoegenaamd niet mag worden geïmproviseerd.

— Met betrekking tot diverse moeilijkheden waarvan gewag werd gemaakt, verklaart de Minister het volgende :

— de bepalingen van de wet betreffende de staving van de loopbaan van een arbeider die zijn recht op pensioen doet gelden, moeten met veel begrip worden toegepast. Hij wenst in kennis te worden gesteld van de bijzondere gevallen waarin de wet al te zeer naar de letter en niet naar de geest wordt toegepast;

— een zeer grote inspanning werd gedaan om de overstelpende hoeveelheid dossiers betreffende gemengde loopbanen te verwerken. Er blijven echter nog moeilijkheden bestaan ingevolge de aanzienlijke vermeerdering van het aantal aanvragers. De centralisatie van de diensten in eenzelfde gebouw (de toren van het Zuidstation) zal tijdsbesparing bij het doorzenden van de dossiers mogelijk maken. Gemakshalve zou de voorkeur moeten worden gegeven aan één enkel formulier van pensioenaanvraag;

— voor de internationale overeenkomsten hangen wij af van het buitenland. De belangen van de Belgische Staat moeten worden gevrijwaard, doch in de toestand van degenen wier pensioenrechten zijn geregeld bij een internationale overeenkomst zou verbetering kunnen worden gebracht door de snellere uitbetaling van een voorlopig pensioen;

— de belangrijke achterstand in de vereffening der pensioenen wordt geleidelijk ingelopen. Hij werd veroorzaakt door het grote aantal aanvragen die voor het merendeel van zelfstandigen uitgingen. De tijdelijke personeelsleden die werden aangeworven om het hoofd te bieden aan

l'objet d'une mise au courant qui a réclamé un certain temps;

— les commissions d'appel ne peuvent refuser les recours non envoyés par « recommandé ». Il va de soi que l'envoi d'un recours par pli « recommandé » constitue une garantie pour l'appelant;

— la récupération de paiements effectués indûment est une opération délicate qui requiert beaucoup de souplesse. En tout état de cause, il ne peut être effectué de récupérations d'un montant mensuel par trop élevé. A fortiori, il ne peut être question de priver un pensionné de la totalité de sa mensualité au titre de récupération;

— le Ministre marque son accord sur les considérations émises à propos de la situation des veuves. Celle-ci fera l'objet d'un examen;

— de même, les divers problèmes relatifs aux ouvriers mineurs seront examinés dans le souci de leur donner une solution équitable.

2e L'assurance maladie-invalidité :

Le Ministre se déclare sensible aux observations faites en ce qui concerne la reconnaissance dès minorités. Il rappelle la façon dont le problème s'est posé au cours des négociations avec le Corps Médical : il fallait sortir d'une impasse qui risquait de tout remettre en cause. Le Ministre espère cependant aboutir à une solution acceptable.

En ce qui concerne l'assurance-libre, il faut, dit-il, à la fois liquider le passé et envisager l'avenir. Nous allons probablement vers l'extension de l'assurance « tous risques » à presque toute la population. Dès lors, il conviendra d'organiser ce qui restera de l'assurance-libre sur des bases nouvelles.

3e Handicapés :

L'amélioration du sort des handicapés doit être examinée dans le cadre de la programmation de la politique sociale du gouvernement. La plus importante difficulté à surmonter est d'ordre financier car les handicapés sont entièrement à charge de l'Etat. Néanmoins, celui-ci est conscient de ses devoirs.

Le Ministre demande à M. Olislaeger de retirer l'amendement qu'il a déposé, ceci afin de permettre au Gouvernement de délibérer des divers aspects du problème.

4e Allocations familiales :

Le Ministre promet de porter son attention sur la situation des enfants handicapés de travailleurs non salariés. Il étudiera également toutes les suggestions formulées par les membres de la Commission. Il considère que la suppression des allocations familiales aux étudiants effectuant un travail occasionnel constitue une anomalie et marque son accord sur le principe d'une plus grande égalité entre les diverses catégories de bénéficiaires.

Il conclut en se réjouissant du caractère positif de la discussion qui s'est déroulée au sein de la Commission.

* * *

L'amendement de M. Olislaeger est retiré afin de permettre au Gouvernement de se prononcer quant à la situation des handicapés. L'auteur déclare se réservier le droit de le redéposer en séance publique.

* * *

die toestand, dienden eerst op de hoogte te worden gebracht, wat uiteraard enige tijd in beslag heeft genomen;

— de commissions van beroep mogen het niet « aangetekend » verstuurde beroep niet weigeren. Het spreekt vanzelf dat het beroep bij « een ter post aangetekende brief » een waarborg is voor de appellant;

— de terugvordering van ten onrechte uitgekeerde bedragen is een kiese aangelegenheid waarbij veel soepelheid in acht moet worden genomen. In ieder geval mag per maand geen te hoog bedrag worden teruggevorderd. A fortiori mag van een gepensioneerde zeker niet het volledige maandbedrag van zijn pensioen als terugvordering worden ingehouden;

— de Minister gaat akkoord met wat is gezegd over de toestand van de weduwen. Dit punt zal worden onderzocht;

— evenzo zullen de diverse problemen in verband met de mijnwerkers worden onderzocht; daarbij zal worden getracht een billijke oplossing te vinden.

2^e Verzekering tegen ziekte en invaliditeit :

De Minister verklaart dat hij rekening zal houden met de opmerkingen ten aanzien van de erkenning der minderheden. Hij brengt in herinnering hoe het probleem tijdens de besprekingen met de geneesheren zich voordeed : men moest uit het slop geraken, want het uitblijven van een akkoord had alles opnieuw in het gedrang kunnen brengen. De Minister hoopt evenwel een bevredigende oplossing te vinden.

Op het gebied van de vrijwillige verzekering, aldus de Minister, moet worden afgerekend met het verleden en tevens aan de toekomst worden gedacht. Het ziet er naar uit dat de verzekering tegen « alle risico's » tot bijna gans de bevolking zal worden uitgebreid. Wat van de vrijwillige verzekering zal overblijven, zal derhalve op nieuwe grondslagen moeten worden georganiseerd.

3^e Minder-validen :

De verbetering van het lot der minder-validen moet worden onderzocht in het raam van de programmatie die de Regering met betrekking tot haar sociaal beleid heeft opgesteld. De grootste moeilijkheid die moet worden overwonnen, is van financiële aard : de minder-validen vallen volledig ten laste van de Staat. Deze is zich evenwel bewust van zijn plicht.

De Minister verzoekt de heer Olislaeger zijn amendement in te trekken om de Regering de gelegenheid te geven over de diverse aspecten van het probleem te beraadslagen.

4^e Kinderbijslag :

De Minister belooft aandacht te zullen schenken aan de toestand van de minder valide kinderen der niet-loonarbeiders. Hij zal verder alle suggesties van de leden der Commissie onderzoeken. De afschaffing van de kinderbijslag voor studenten die gelegenheidswerk verrichten beschouwt hij als abnormaal, en hij betuigt zijn instemming met het principe, dat onder de verschillende categorieën van gerechtigden meer evenwicht tot stand moet worden gebracht.

Tot besluit verheugt hij zich over de positieve aard van de besprekking in de Commissie.

* * *

Het amendement van de heer Olislaeger wordt ingetrokken om de Regering in staat te stellen een beslissing te nemen met betrekking tot de toestand van de minder-validen. De auteur ervan verklaart dat hij het eventueel opnieuw in openbare vergadering zal indienen.

* * *

Les articles et l'ensemble du budget du Ministère de la Prévoyance Sociale sont adoptés par 13 voix contre 1.

De artikelen en het geheel van de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg worden aangenomen met 13 stemmen tegen 1.

Le Rapporteur,

H. BROUHON.

Le Président.

J. DECONINCK.

De Verslaggever,

H. BROUHON.

De Voorzitter.

J. DECONINCK.

_____